

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 183 (5655) 28 sentyabr 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan və Rusiya arasındakı əlaqələr tarixi köklərə bağlıdır

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin
Rusiya Prezidenti Vladimir Putin
ilə təkbətək görüşü olub*

Səh → 2

6

Mübariz Qurbanlı:
"Yaxın gələcəkdə
məktəblərdə müxtəlif
dinlərlə bağlı dərslər
keçiriləcək"

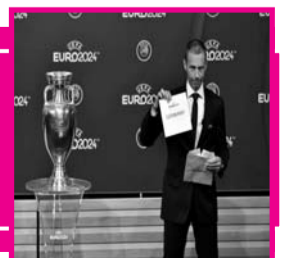
10

"Kentavr" ləqəbli
Orduxan Bəbirov
barədə tükürpədiciliyin
faktları

16

Avro-2024
Almaniyada
keçiriləcək!

28 sentyabr 2018-ci il

Azərbaycan və Rusiya arasındakı əlaqələr tarixi köklərə bağlıdır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Prezidenti Vladimir Putin ilə təkbətək görüşü olub

Sentyabrın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin ilə təkbətək görüşü olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan və Rusiya prezidentləri görüşdə çıxış ediblər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev:

- Hörmətli Vladimir Vladimiroviç, icaze verin, Sizi Azərbaycanda bir daha salamlayım, xoş gəlmisiniz.

Biz Sizi görməyimizə həmişə çox şadıq. Sizin bugünkü səfəriniz xüsusi xarakter daşıyır. Biz bu gün ilk dəfə olaraq rekord miqdarda - minə yaxın iştirakçı toplanan Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumunun işində iştirak edirik. Bu da tədbirə göstərilən böyük marağa dəlalət edir. Biz Sizinlə bu ayın əvvəlində Soçidə görüşmüşdük, bu gün isə Bakıda görüşürük. Bu, bizim münasibətlərimizin səviyyəsinin parlaq göstəricisidir. Biz həm siyasi, həm də iqtisadi, nəqliyyat, energetika, humanitar sahələrdə fəal əməkdaşlıq edirik. Biz bütün istiqamətlərdə böyük tərəqqi görürük. Biz bu barədə indicə Forum iştirakçlarına danışdıq, bununla onlara daha fəal işləmələri və əməkdaşlığımızı inkişaf etdirmələri üçün daha bir impuls verdik. Rusiya bizim üçün münasibətlərimizin ən yüksək səviyyədə olduğu çox mühüm və dəyərli tərəfdaş, dost və qonşudur. Düşünürəm ki,

gələcək illərdə biz əməkdaşlığımızı yalnız inkişaf etdirmək, ölkələrimizin biznes qurumları üçün daha yaxşı şərait yaratmaq və bütün istiqamətlərdə qarşılıqlı fəaliyyəti möhkəmləndirmək yolu ilə gedəcəyik. Bir daha "Xoş gəlmisiniz!" deyir və səfərə görə təşəkkür edirəm.

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin:

- Çox sağ olun, hörmətli İlham Heyder oğlu.

Bakıya dəvətə və cüdo üzrə dünya çempionatında olmaq imkanına görə çox sağ olun. Mən bunun necə layiqli, çox yüksək beynəlxalq səviyyədə təşkil edildiyini, təşkilatçıların, cənab Vizer başda olmaqla Cüdo üzrə Beynəlxalq Federasi-

yanın məmnunluğunu görürəm. Mənə indi burada hər şeyin necə peşəkarlıqla təşkil edildiyini dedilər. Bu, təkcə cüdonun deyil, bütövlükdə dünya idmanının inkişafına böyük töhfədir.

Əlbəttə ki, bu gün regionlararası forumda bizim iştirakımız da bu qısa işgüzar səfərin əhəmiyyətli tərkib hissəsidir. Doğrudur, biz bu yaxınlarda Soçidə görüşdük, amma münasibətlərimizin yüksək səviyyəsinə və həcmi nəzərə alaraq, bizim həmişə danışmağa sözumüz var. Necə deyərlər, MDB-nin sammiti meydanlarında da ünsiyyətimiz gözlənilir. Amma, şübhəsiz, çox əladır ki, bu şəraitdən istifadə edərək ikitərəfli münasibətlər haqqında danışmaq imkanı var. Biz hələ Soçidə qeyd etmişdik ki,

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Tacikistanda səfərdədir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev MDB Dövlət Başçıları Şurasının iclasında iştirak etmək üçün sentyabrın 27-də Tacikistan Respublikasına səfərə gedib. AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, Düşənbə şəhərinin beynəlxalq aeroportunda Prezident İlham Əliyevi Tacikistanın Baş nazirinin müavini Azim İbroxim və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

münasibətlərimiz həm iqtisadiyyat, həm də digər sahələrdə müsbət inkişaf edir. İndi gərək elə edək ki, Sizin Rusiyaya səfərinizin gedişində bizim qarşılıqlı fəaliyyətimizə verilən impuls itməsin və Sizinlə imzaladığımız çox əhəmiyyətli sənədlər işləsin.

Düşünürəm ki, biz bu gün elə bu barədə danışacağıq. Sağ olun.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin söhbətlərini çay süfrəsi arxasında davam etdiriblər.

Bakıda IX Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumunun rəsmi açılış mərasimi olub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Prezidenti Vladimir Putin mərasimdə iştirak ediblər

Azərbaycan və Rusiya prezidentləri açılış mərasimində çıxış etdilər. Prezident İlham Əliyev çıxışında qeyd edib ki, Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin bu gün regionlararası forumda iştirakı, həmin forumun fəaliyyətinə nə qədər böyük əhəmiyyət verildiyini sübut edir. Bu, IX forumdur. Gələn il yubiley forumu olacaq. Biz şadıq ki, ilk forum 2010-cu ildə Azərbaycanda keçirilib. Bununla da çox fəal regionlararası əməkdaşlığa təkan verilib:

"Min nəfər tutan bu salonun tamamilə dolması bu foruma nə qədər böyük maraq olduğuna dələlət edir. Biz Vladimir Vladimiroviçlə müntəzəm görüşürük. Bu yaxınlarda - sentyabrın əvvəlində mən Rusiya Federasiyasına rəsmi səfər etdim, biz çox məhsuldar danışıqlar apardıq. Gündəliyin bütün məsələləri üzrə çox mükəmməl fikir mübadiləsi oldu. Bir aydan da az müddətdən sonra Rusiya Prezidentinin Azərbaycanda olması bizim aramızda mövcud münasibətlərin parlaq sübutudur. Mənim səfərim çərçivəsində fəaliyyətin əksər sahələrini əhatə edən və uzun illər əvvəlcədən bizim münasibətlərimizin gələcəkdə daha da inkişafını müəyyənləşdirəcək 16 sənəd imzalanmışdır. Həmçinin qeyd etməliyəm ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Putin son 5 il ərzində 4-cü dəfədir ki, Azərbaycanda olur.

Mən də müntəzəm olaraq Rusiyaya səfər edirəm, bu da bizim tərəfdaşlığımızın, ölkələrimiz arasında dost, mehriban qonşuluq münasibətlərinin parlaq sübutudur.

Ticari-iqtisadi əlaqələrə gəlincə, biz inkişaf dinamikasını görürük, bu olduqca güclü təəssürat oyadır, bu artmaqda olan dinamika. Ötən il də, bu il də əmtəə dövriyyəsi artıb. Rusiya Azərbaycan üçün idxal üzrə bir nömrəli tərəfdaşdır və bizim qeyri-neft sektorunun məhsullarının ixracı üzrə də bir nömrəli tərəfdaşdır.

Həmçinin qarşılıqlı investisiyalarla əlaqədar layihələr həyata keçirilir. Biz burada da müsbət dinamikanı görürük. Energetika, neft-qaz sahələrində çox möhkəm əlaqələr mövcuddur. Biz, mənim Rusiya Federasi-

yasına rəsmi səfərim çərçivəsində "Rosneft" ilə SOCAR şirkətləri arasında əməkdaşlıq barədə mühüm sənəd - müqavilə imzaladıq. Eləcə də, 20 ildən artıqdır ki, Azərbaycanda "LUKoil" şirkəti uğurla işləyir, bizim üçün mühüm investordur. Elektroenergetika sahəsində bizim enerji sistemləri paralel rejimdə işləyir. Biz mənim sentyabr səfərim çərçivəsində yüksək gərginlikli elektrikötürücü xəttin ikinci növbəsinin tikintisi ilə bağlı məsələləri müzakirə etdik. Bu xəttin tikintisi elektrik mübadiləsini daha çox nizam salmağa və bu sahədə üçüncü ölkələrlə əlaqələri genişləndirməyə imkan verəcək.

Biz nəqliyyat sahəsində çox fəal əməkdaşlıq edirik. Bizim birgə reallaşdırdığımız

"Şimal-Cənub" layihəsi artıq öz nəticələrini verir. Ötən ille müqayisədə biz bu il həmin dəhlizlə yükdaşımalarda nəqlin 100 dəfədən çox artdığını görürük. Həm də bu, yalnız başlanğıcdır. Hesab edirik ki, bu dəhliz Avrasiyanın ən mühüm nəqliyyat xətlərindən biri olacaq, bununla da ölkələrimizin daha da yaxınlaşmasına kömək edəcək və tranzit potensialımızı artıracaq. Həmçinin qeyd etmək istədim ki, təkəcə Azərbaycan milli aviashirkəti Rusiyanın müxtəlif şəhərlərinə həftədə 50-dən çox reys həyata keçirir. Əgər, Rusiyanın aviadaşıyıcılarını da əlavə etsək, biz vətəndaşlarımızın öz aralarında necə ünsiyyət saxladıklarını və əlaqələrimizin intensivliyini görürük.

Turizm sahəsində də biz Rusiya vətəndaşları tərəfindən Azərbaycana ziyarətin çox əhəmiyyətli dərəcədə artdığını görürük. Hələ başa çatmamış 9 ay ərzində 700 minə-dək rusiyalı Azərbaycana ziyarət edib. Əminəm ki, bu rəqəm də gələcəkdə artacaq.

Bank sahəsində çox yaxşı əməkdaşlıq və perspektivlər mövcuddur. Azərbaycanda VTB kimi iri Rusiya bankı fəaliyyət göstərir. Yeri gəlmişkən, Azərbaycan bu bankın ən iri xarici səhmdarıdır. Həmçinin "Qazprombank" nisbətən bu yaxınlarda Azərbaycanın 400 milyon dollardan artıq dəyəri olan iri sənaye layihəsini maliyyələşdirib. Yəni, bütün bunlar bizim əməkdaşlığımızın mühüm elementləridir.

Maşınqayırma bizim əməkdaşlığımızın nisbətən yeni sahəsidir. Azərbaycanda artıq

"KamAZ", "Ural" avtomobilləri buraxılır. Artıq yüzlərlə belə avtomobil konveyerlərdən düşürülüb. Eləcə də, bizim ölkəmizdə "QAZ" avtomobillərinin istehsalı haqqında razılıq əldə olunub. Yəni, biz bütün istiqamətlərdə çox səmərəli dinamika görürük və bütün bunlar bizim münasibətlərimizin ruhunu, xarakterini səciyyələndirir.

Əlbəttə ki, bizim münasibətlərimizin təməlinə tarixi, mədəni əlaqələrimiz, xalqlarımızın yaxınlığı durur. Əlbəttə, biz birlikdə humanitar əlaqələrin inkişafı üzərində çox fəal işləyirik. Gələn ay Bakıda Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin himayəsi altında növbəti Humanitar Forum keçiriləcək. Bu, beynəlxalq Forum artıq humanitar xarakterli məsələlərin, mədəniyyətə dair dialoqun, konfessiyalararası münasibətlərin müzakirəsi üçün mühüm global meydana çevrilib. Azərbaycanda tədrisin rus dilində aparıldığı 341 məktəb, Rusiyanın aparıcı ali təhsil ocaqları olan Moskva Dövlət Universitetinin və Seçenov adına Tibb Universitetinin filialları fəaliyyət göstərir.

Həmçinin mədəniyyət sahəsində çox sıx qarşılıqlı fəaliyyət var. Burada Rusiya-Azərbaycan münasibətləri barədə çox danışmaq olar, sadəcə bugünkü forumun formatına görə hamısını əhatə etmək mümkün deyil. Amma biz münasibətlərin gələcəkdə də fəal inkişafına istiqamətlənmişik. Həmçinin düşünürəm ki, bizim gələcək əməkdaşlığımız çərçivəsində gələn il üçün nəzərdə tutulan Xalq Təsərrüfatının Nailiyyətləri Sərgisində Azərbaycan pavilyonunun açılması mühüm addım olacaq. Bu tarixi bina ötən əsrin ortalarında Azərbaycan pavilyonu olub, biz onu bərpa edirik. Düşünürəm ki, biz belə mühüm beynəlxalq sərgi meydanında iştirak edəcəyik və öz nailiyyətlərimizi nümayiş etdirəcəyik.

28 sentyabr 2018-ci il

Bakıda IX Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumunun rəsmi açılış mərasimi olub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Prezidenti Vladimir Putin mərasimdə iştirak ediblər

Əvvəli Səh. 3

Rusiya regionları ilə də bizim çox sıx münasibətlərimiz mövcuddur. Rusiya Federasiyasının 20-yə yaxın subyektinin Azərbaycanla müvafiq razılışmaları var. Bizim Rusiya regionlarında, eləcə də Rusiya regionlarının Azərbaycanda ticarət nümayəndəlikləri açılır. Yeni, əminəm ki, regionlararası əməkdaşlıq ölkələrimizi birləşdirən bütün dost, mehriban qonşuluq münasibətləri kompleksini üzvi sürətdə tamamlayacaq."

Prezidenti Vladimir Putin öz çıxışında bildirdi ki, Rusiya Federasiyasının təxminən 70 regionu Azərbaycanın regionları ilə sıx işləyir:

"Azərbaycan Prezidenti kimi mən də bu gün belə mötəbər auditoriyaya bir neçə kəlmə demək imkanımı olduğu üçün məmnunluğumu ifadə etmək istəyirəm. Doqquzuncu regionlararası forum əslində onu göstərir ki, biz bütün bu illər ərzində nəinki hədəf vaxt itirməmişik, biz fəal işləmişik, həm də bütün istiqamətlərdə. Bu da öz nəticələrini verir. Mən bəzi məsələləri təkrar edəcəyəm, bəzilərinə əlavə olaraq xatırladacağam. Amma hər halda bu salonda həm elm, həm yaradıcı ziyalılar, həm biznes nümayəndələri, həm siyasətçilər toplaşdı və bütün bunlar birlikdə yüksəlişə doğru yaxşı nəticələr verir.

Qeyd edirəm ki, regionlararası əlaqələr bizim dövlətlərarası münasibətlərimizin mühüm tərkib hissəsidir. Rusiya Federasiyasının təxminən 70 regionu Azərbaycanın regi-

onları ilə sıx işləyir. Burada liderlər, sözsüz ki, Moskva vilayəti, Sankt-Peterburqdur, amma tək onlar yox, həm də Stavropol, Krasnodar diyarları, Həştərxan vilayəti, Nijeqorod, Çelyabinsk, Volqoqrad, Saratov, Sverdlovsk vilayətləri.

Bütövlükdə Rusiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlərdən danışarkən qeyd etmək istərdim ki, dövlətlərimiz arasında münasibətlər, sözsüz ki, mehriban qonşuluq və qarşılıqlı hörmət prinsipləri əsasında qurulur.

Biz maşınqayırma sahəsində kooperasiyanın dərinləşdirilməsi üçün yaxşı imkanlar görürük. Bu barədə də artıq bu gün danışılıb. "KamAZ" işləməyə başlayıb. Orada artıq texniki yığım və avtomobillərə xidmət həyata keçirilir. "Avtovaz" "Lada" avtomobillərinin satışı üzrə Azərbaycanın bütün regionlarında geniş pərakəndə şəbəkə yaradıb. Respublikada 40-dan çox şöbə yaradılıb. Öz növbəsində Azərbaycandan olan sərmayədarlar Rusiyada kənd təsərrüfatı obyektlərinin inşasında iştirak edirlər. Onların arasında, məsələn, Nijeqorod vilayətində istixana kompleksidir. Sərmayələrin həcmi milyard rubldan artıq təşkil edir. Eləcə də Krasnodar diyarında ərzaq məhsulları buraxılışı üzrə birgə müəssisəni misal çəkmə bilərəm.

2017-ci ildə Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsullarının Rusiyaya satışı demək olar 12 faiz artıb. Bu, yarım milyard dollarlıq ümumi həcmdir. Bizim tərəfdaşlarımız bu sahəyə yüksək maraq göstərirlər. 30-dan çox Azərbaycan şirkətinin sentyabrın 17-dən

20-dək Moskvada Beynəlxalq Ərzaq Sərgisində iştirakı buna sübutdur.

Rusiya və Azərbaycan birgə infrastruktur layihələri həyata keçirirlər. Məsələn, Şimal-Cənub beynəlxalq neqliyyat dəhlizinin yarıdılması davam edir. Bu, Avropa və Asiya bazarlarını yaxınlaşdırmağa yönələn, İran, Azərbaycan və Rusiyadan keçən dəhlizdir. Bu miqyaslı, həqiqətən irimiqyaslı böyük iş, yaxud təşəbbüs çərçivəsində ölkələrimizin inşaatçıları Samur çayı üzərində sutkada 37 mindən çox maşın buraxmaq qabiliyyəti olan yeni körpü tikirlər.

Xəzər dənizinin statusu haqqında Konvensiya da bizim dövlətlərimiz arasında qarşılıqlı faydalı kooperasiya üçün yeni imkanlar açır. Sözsüz ki, bu, irəliyə doğru gedən qərardır. Sözsüz, orada hamının işləməsi, tammiqyaslı implementasiyaya nail olmaq üçün çox iş görmək lazımdır. Amma artıq mövcud sənədlərin imzalanması Xəzər regionunda əməkdaşlıq üçün bizə yaxşı baza yaradır. Ümid edirik ki, Rusiya və Azərbaycan şirkətləri Xəzər regionunda perspektivli layihələrin reallaşdırılması ilə fəal məşğul olacaqlar. İlk növbədə, neqliyyat, yük daşımaları, neft-qaz hasilatı, ekologiya və sözsüz ki, Xəzərin bioehtiyatlarının və biomüxtəlifliyinin qorunması sahəsində.

Turizm sahəsində ikitərəfli əlaqələr intensiv inkişaf edir. Yeri gəlmişkən, Azərbaycan sahibkarlarının sayəsində Yessentükidə sanitar-kurort mərkəzi inşa edilib. Jelezno-vodskda mehmanxana kompleksi ucaldılır.

Həmçinin Xəzərdə birgə dəniz kruiz səyahətlərini inkişaf etdirməyi planlaşdırırıq.

Əlbəttə, Rusiya və Azərbaycan humanitar əməkdaşlığın genişləndirilməsinə xüsusi əhəmiyyət verirlər. Azərbaycan Prezidenti bu barədə indəcə danışdı. İndicə səsləndiyi kimi, Bakıda bizim iki iri ali məktəbin - Moskva Dövlət Universitetinin və Seçenov adına Tibb Universitetinin filialları fəaliyyət göstərir. Elmi və tələbə mübadilələri genişlənir. Rostovun Neqliyyat Yolları Universiteti, Həştərxan Universiteti azərbaycanlı tərəfdaşlarla yüksək peşəkar kadrların hazırlanmasına dair proqramlar işləyib hazırlayırlar, ilk növbədə, iqtisadi ixtisaslar üzrə. Biz sözsüz ki, ölkələrimizin təhsil, mədəniyyət və elm sahələrində əlaqələrini gələcəkdə də hər cür stimullaşdırmaq niyyətindəyik. Xüsusilə qeyd edirəm, biz Prezidentlə Soçidə də bu haqda danışmışıq. Biz bunu görürük və biz bunu -Azərbaycanda rus dilinə marağı yüksək dəyərləndiririk. Həm də tək Azərbaycan vətəndaşlarının rus dilinə marağını yox, eyni zamanda, dövlət, şəhər bələdiyyələri tərəfindən köməyi yüksək dəyərləndiririk. Biz bütün bunların hamısını görürük. Prezidentin haqqında dediyi 300-dən çox məktəb, əlbəttə, bazadır, amma ən əsas baza insanların üreyində, beyinlərindədir. Bu, əməkdaşlığa, əlaqələrin qorunmasına və inkişafına aşkar cəhd deməkdir."

Forum işini plenar iclasda müzakirələrlə davam etdirib.

Azərbaycan, Rusiya və Monqolustan prezidentləri cüdo üzrə dünya çempionatının qarışıq komanda yarışlarına baxıblar

Bakıda cüdo üzrə dünya çempionatı davam edir. Sentyabrın 27-də, çempionatın onuncu - səkkizinci günündə qarışıq komanda yarışları keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri, Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin, Monqolustan Prezidenti Xaltmaaqiyn Battulqa və Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının prezidenti Marius Vizer Milli Gimnastika Arenasında keçirilən qarışıq komanda yarışlarına baxıblar.

Mübarizəyə 1/8 final mərhələsindən başlayan Azərbaycan millisinin ilk rəqibi

Avstriya komandası oldu. Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən qarşılaşmalar Azərbaycan komandasının 5:1 hesablı üstünlüyü ilə başa çatdı. Dördüncü finalda Yaponiya komandasına 2:4 hesabı ilə məğlub olan millimiz təsəlliverici görüşlərə qatıldı. Bu mərhələdə Niderland komandasına 4:2 hesabı ilə qalib gələn Azərbaycan millisi bürünc medallar uğrunda həlledici görüşə vəsiqə qazandı.

Millinin heyətində 5 qadın və 6 kişi cüdoçu - Səkinə Zayırova, İçinxorlu Munxtsedev (hər ikisi-57 kq), Aidə Baxışova, Günel Həsənlı (hər ikisi-70 kq), İrina Kindzerska (+70 kq), Hidayət Heydərov, Rüstəm Orucov (hər ikisi-73 kq), Məmmədli Mehdiyev, Tural Safquliyev (hər ikisi-90 kq), Şahin Qəhrəmanov və Uşangi Kokauri (hər ikisi

+90 kq) yer alıb.

Dördüncü finalda Almaniya millisi ilə qarşılaşan Rusiya komandası rəqibini məğlubiyyətə uğradaraq yarımfinala yüksəlib. Bu mərhələdə Fransa idmançılarına məğ-

lub olan Rusiya cüdoçuları üçüncü yer uğrunda yarışacaqlar.

X X X

Yarışlardan sonra Prezident İlham Əliyev Azərbaycan idmançıları ilə görüşüb.

Dövlət başçısının regionlara hər səfəri sosial rifahın daha da inkişafına doğru atılan uğurlu addımdır

İlham Əliyev: "Məqsədimiz odur ki, insanlara yaxşı maaş verilsin"

Bu gün regionlarımızın günbəgün inkişaf etməsi ölkəmizdə həyata keçirilən uğurla davamlı sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsi olduğunu təsdiq edən ən mühüm amildir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində qəbul edilən və uğurla həyata keçirilən dövlət proqramlarında, habelə, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair əlavə tədbirlərlə bağlı Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlarda nəzərdə tutulan vəzifələrin icrası ölkədə qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafına, regionlarda kommunal xidmətlərin və sosial infrastruktur təminatının keyfiyyətinin yüksəldilməsinə təkan verir.

Eyni zamanda, ən əsas amil isə dövlət başçısının, mütəmadi olaraq, bölgələrə səfər etməsi və səfərləri çərçivəsində müxtəlif təyinatlı infrastruktur obyektlərinin açılış və təməlqoyma mərasimlərində iştirakı, eləcə də, ictimaiyyətlə keçirdiyi görüşlərdə qaldırılan məsələlərin həlli məqsədilə vəsaitin ayrılması regionların inkişafına göstərdiyi diqqətin bariz nümunəsidir. Bir məqamı da qeyd etmək lazımdır ki, son illər ərzində öl-

kəmizin sosial-iqtisadi inkişaf istiqamətində böyük məsafələr qət edən, xalqa verdiyi vədi yerinə yetirən və Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasəti kursunun alternativsizliyini ortaya qoyan ölkə başçısı İlham Əliyevin, müntəzəm olaraq, regionlara səfərləri zamanı insanlarla həmişə təmasda olması, sırasıyla adamlarla, ziyalılarla, gənclərlə görüşləri Ona öz işini səmərəli qurmaqda, nöqsanları aradan qaldırmaqda, qarşıya yeni vəzifələr qoyub, həyata keçirməkdə imkanlar yaradır və hakimiyyətlə xalqın birliyini möhkəmləndirir.

Məhz bunun nəticəsidir ki, son 15 ildə həyata keçirilən məqsədyönlü islahatlar, bir sıra ümummilli proqramlar, mühüm infrastruktur layihələrin uğurla reallaşdırılması ölkəmizin sosial-iqtisadi mənzərəsini xeyli dərəcədə dəyişmiş, tarazlı inkişaf və davamlı yüksəliş üçün möhkəm əsas yaratmışdır. Təkcə, onu demək kifayətdir ki, ötən illər ərzində Azərbaycanda həyata keçirilən uğurlu neft strategiyası və iqtisadi islahatlar nəticəsində, iqtisadiyyatımız dəfələrlə artmış və ölkənin ümumi valyuta ehtiyatları çoxalmışdır.

Prezidentin sosial siyasətinin əsasında Azərbaycan vətəndaşı dayanır

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi inkişaf konsepsiyasını hər bir azərbaycanlı öz həyatında hiss edir. Çünki dövlət başçısının müəyyənləşdirdiyi siyasətin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın şəhər və rayonlarına hər bir səfəri insanların qayğı və problemlərinə həssas münasibətin nümayişinə çevrilir. Bütün bunlarla yanaşı, dövlət başçısının cəmiyyətin sosial sifarişinə uyğun çevik qərarlar qəbul etməsi, problemlərə böyük həssaslıqla yanaşması, daim ictimaiyyət arasında olması cəmiyyətin, nəinki tərəqqisini, həm də xoş ovqatını təmin edən mühüm cəhətlərdir. Ötən illər ərzində, ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı istiqamətində böyük məsafələr qət edən, xalqa verdiyi bütün vədləri yerinə yetirən dövlətimizin başçısı İlham Əliyev üçün hər bir addımda

vətəndaşların mənafeyi əsas amillərdəndir. Bu günlərdə regionlara növbəti səfərləri çərçivəsində Prezident İlham Əliyev Masallı və Biləsuvar rayonlarına səfəri zamanı bir sıra sosial və iqtisadi təyinatlı obyektlərin açılışı ilə əlamətdar olub.

Paytaxtla bölgələr arasında fərq aradan qaldırılır

Ümumiyyətlə, regionların inkişafı dövlət başçısının siyasətində əsas hədəflərdən biridir. Cənab Prezidentin bu günlərdə cənub bölgəsinə səfəri də, bu faktı təsdiqləyir. Ən vacib olan məqam isə, ölkə başçısı tərəfindən həyata keçirilən siyasətin əsas məqsədi paytaxtımızla yanaşı, bütün bölgələrimizin də hərtərəfli inkişafının təmin edilməsidir. Bu gün bölgələrimiz tarazlı şəkildə inkişaf edir, yeni infrastruktur qurulur, yollar çəkilir, körpülər tikilir və kəndlərimiz qazlaşdırılır. Eləcə də, yeni müəssisələr yaradılır ki, bu da insanların işlə təminatında vacib rol oynayır. Təbii ki, bu amil əhalinin sosial rifah halının daha da yüksəlməsi ilə müşayiət olunur.

Prezident İlham Əliyevin fəaliyyəti nəticəsində, ölkə iqtisadiyyatı sürətli inkişaf dövrünə qədəm qoydu, Azərbaycanın dövlət

büdcəsi artdı, açılan yeni iş yerlərinin sayı 1 milyon 300 mini keçdi, yoxsulluq 48 faizdən 5 faizə düşdü. Dünyada ən sürətli templərlə inkişaf edən Azərbaycanın iqtisadiyyatı 3,4 dəfə, sənaye istehsalı 2,7 dəfə, kənd təsərrüfatı 1,5 dəfə artdı. Ölkə iqtisadiyyatına 180 milyard dollar investisiya qoyuldu. Heç bir başqa ölkədə son on il ərzində iqtisadiyyat bu qədər artmayıb. Özü də bu inkişafa global iqtisadi böhranın tüğyan etdiyi şəraitdə nail olunub. Ölkəmiz rəqabətqabiliyyətliliyinə görə, dünya miqyasında öz yerini daha da möhkəmləndirdi.

Beləliklə, Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü uğurlu daxili və xarici siyasət nəticəsində, Azərbaycanın müstəqillik dayaqları daha da möhkəmləndi, ölkəmiz dünyada söz və nüfuz sahibinə çevrildi. Eyni zamanda, Prezident İlham Əliyevin reallaşdırdığı inkişaf konsepsiyası bütün azərbaycanlıların həyatına birdəfəlik daxil oldu. Çünki onun müəyyənləşdirdiyi dövlət siyasətinin mərkəzində ancaq bir qüvvə - Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Bu illər ərzində İlham Əliyev gördüyü işlərlə, bir daha sübut etdi ki, O, doğrudan da hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidentidir.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Görkəmli yazıçı, böyük alim, xeyirxah insan - Mir Cəlal Paşayev

Sentyabrın 28-i XX əsr Azərbaycan elminin, ədəbiyyatının və təhsilinin inkişafında misilsiz xidmətləri olan xeyirxah insan, görkəmli yazıçı, böyük alim və pedaqoq Mir Cəlal Paşayevin xatirə günüdür. Müdrik insan, görkəmli yazıçı və ədəbiyyatşünas-alim 40 il bundan əvvəl - 1978-ci il sentyabrın 28-də dünyasını dəyişib. Azərbaycan ədəbi-bədii fikrinə və elmində özünəməxsus yeri olan, böyük şəxsiyyət kimi tarixləşmiş Mir Cəlal Paşayevin əziz xatirəsi mənsub olduğu xalqın yaddaşında əbədi yaşayacaq.

Mir Cəlal həm gözəl hekayə ustası, sanballı romanlar, povestlər müəllifi kimi tanınır, həm ədəbiyyatımızın yaradıcılarından biri və həm də gözəl ədəbiyyatşünas-alim kimi qiymətləndirilir. Mir Cəlal əli qələm tutan gündən ömrünün sonuna qədər həm bədii ədəbiyyat, həm də ədəbiyyatşünaslıq sahəsində eyni həvəs və coşğunluqla, eyni ardıcılıq və uğurla yorğunluq bilmədən çalışmış, zəngin və məhsuldar yaradıcılıq yolu keçərək, yüzdən artıq kitab çap etdirmişdir.

Mir Cəlal Əli oğlu Paşayev 1908-ci il aprelin 26-da Cənubi Azərbaycanın Əndəbil kəndində anadan olmuşdur. Sonralar ailəsi Gəncə şəhərinə köçmüş, ibtidai təhsilini burada almış, uşaqlıq və gənclik illərini bu şəhərdə keçirmişdir. 1924-1928-ci illərdə Gəncə Darülmüəllimində oxumuş, oranı bitirdikdən sonra Gədəbəy yeddi illik məktəbinə müəllim göndərilmişdir. 1929-1930-cu illərdə 1 saylı Gəncə şəhər məktəbində direktor vəzifəsində çalışmışdır. 1930-1931-ci illərdə Kazan Pedaqoji İnstitutunun dil-ədəbiyyat fakültəsində oxumuş, 1932-ci ildə Bakıya qayıdaraq, Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat İnstitutunun aspiranturasında təhsilini davam etdirmiş, 1933-cü ildə SSRİ EA Zaqafqaziya filialının Azərbaycan şöbəsinin ictimai elmlər bölməsinə elmi işçi vəzifəsinə götürülmüşdür. 1936-1941-ci illərdə Pedaqoji İnstitutda və Dövlət Universitetində müəllimlik etmişdir. Mir Cəlal 1940-cı ildə "Füzulinin poetik xüsusiyyətləri" adlı əsərinə görə filologiya elmləri namizədi, 1947-ci ildə "Azərbaycanda ədəbi məktəblər" əsərinə görə filologiya elmləri doktoru, alimlik dərəcəsi almışdır.

Görkəmli nasir Mir Cəlal yaradıcılığının mövzu rəngarəngliyi, üslub xüsusiyyətləri, bütünlükdə orijinallığı ilə Azərbaycan yazıçıları içərisində özünəməxsus yer tutur. Mir Cəlal ədəbiyyatımızda gözəl hekayələr ustası, rəngarəng mövzulara həsr olunmuş romanlar yaradıcısı, ədəbiyyatımızın klassik və müasir dövrünü, müxtəlif problemlərini işıqlandıran onlarla dəyərli tədqiqat əsərinin müəllifi kimi tanınmışdır.

Mir Cəlal bədii yaradıcılığa 1928-ci ildən başlamışdır. İlk hekayə və oçerkləri 1930-cu ildə çap olunmuşdur. İlk hekayə və oçerkləri "Qızıl Gəncə", "Ədəbiyyat cəbhəsində", "Hücum" jurnallarında və "Gənc işçi" qəzetində dərc olunmuşdur. Dövrün ruhuna uyğun olaraq "Sağlam yollarda" adlandırdığı ilk oçerklər kitabı 1932-ci ildə çap olunmuşdur. O, ədəbiyyat tarixinə, tənqid və ədəbiyyatşünaslığa dair bir sıra qiymətli əsərin müəllifidir. Mir Cəlal diqqətəlayiq romanlar müəllifi kimi də tanınmışdır. "Dirilən adam" və "Bir gəncin manifesti" romanları yazıçının dəyərli əsərlərindəndir. "Bir gəncin manifesti" Mir Cəlal yaradıcılığının bütün gözəl keyfiyyətlərinin vəhdətidir, deyən Bəxtiyar Vahabzadə bunu, nəinki Mir Cəlalın, Azərbaycan nəsrinin ən gözəl nümunələrindən biri kimi qiymətləndirirdi. Sonralar Mir Cəlal Azərbaycan

can həyatının aktual problemlərinə həsr olunmuş "Açıq kitab", "Təzə şəhər", "Yolumuz hayandır?" kimi romanlarını yazır. Gözəl roman ustası kimi tanınan Mir Cəlal haqqında tanınmış ədəbiyyatşünas Jak Rıkaçev belə yazırdı: "Mir Cəlal sənətkardır, yaradıcıdır. Onun romanının hər bir sözü öz avtobiografiyasının bir hissəsi kimi görünür, canlı və səmimi həyəcanı dərhal oxucuya təsir edir..."

Bədii ədəbiyyatın müxtəlif janrlarına müraciət edən Mir Cəlal yaradıcılığında kiçik hekayələr xüsusi yer tutur. 1940-cı ildə Mir Cəlalın hekayələrinin rus dilinə Əziz Şərif tərəfindən tərcümə olunması gözəl bir təşəbbüs kimi qiymətləndirilməlidir. Ədibin istedadlı gənclərə olan məhəbbətini, analıq şərafətini və uşaqlara qayğı məsələsini ürəklə tərənnüm etdiyi "Bostan oğrusu", "Yanlış barməqlər", "Mərkəz adamı" kimi hekayələr tərbiyəvi əhəmiyyətli olduğu üçün yüksək qiymətləndirilmişdir. O, "Pərzad", "Qaymaq", "Dost görüşü", "Qonaqpərust" kimi

hekayələrində Azərbaycan xalq adət və ənənələri ilə bağlı motivlərə xüsusi diqqət yetirib, hekayələrin həyat və məişətlə üzvi əlaqəsindən bəhs edir. Böyük Vətən Müharibəsinə, ölkənin müdafiəsinə həsr olunan hekayələr mövzu orijinallığı, mübarizə pafosu və üslubuna görə Mir Cəlalın yaradıcılığında xüsusi mərhələdir. Böyük Vətən Müharibəsi dövründə "Hər şey cəbhə üçün, hər şey qələbə üçün!" şüarı ədəbiyyatın da istiqamətini, yaradıcılıq pafosunu və inkişaf yolunu müəyyənləşdirən xarakterik əlamət oldu.

Böyük Vətən Müharibəsi Mir Cəlalın ədəbi-elmi fəaliyyətində yeni səhifələr açır. Müharibənin əvvəllərində Uzaq Şərqdəki ordu hissələrinə gedən, habelə döyüşən ordunun həyatı ilə yaxından tanış olan ədib çoxlu oçerk, hekayə və publisist yazıları ilə nəzəri cəlb edir. Mir Cəlal "Yollar", "Axsam səfəri", "Atlı", "Snayper" hekayələrinin mövzusunu, bilavasitə cəbhə həyatından, müharibə səhnələrindən götürülmüş və səciyyəvi fəaliyyət prosesində açılan döyüşçü surəti yaratmağa çalışmışdır. Böyük Vətən Müharibəsinə, ölkənin müdafiəsinə həsr olunan hekayələr mövzu orijinallığı, mübarizə pafosu və üslubuna görə Mir Cəlalın yaradıcılığında xüsusi mərhələdir. Səməd Vurğun Onun əsərlərinin təsir gücündən yazarkən belə qeyd edir: "Aldığımız cəbhə məktubunda bir döyüşçü yazır ki, "Vətən yarıları" hekayəsini oxuduqdan sonra mən düşməne qarşı daha kinli və amansız oldum".

Ədəbi fikrimizin tarixinə Mir Cəlal, həmçinin görkəmli tənqidçi-ədəbiyyatşünas kimi də daxil olmuşdur. O, Azərbaycan ədəbiyyatının 1975-ci illərdə keçdiyi yola, sənətkarlıq, realizm və xəlqilik axtarışlarına, ədəbi prosesin mənzərəsinə, janrların vəziyyəti və imkanlarına dair məzmunlu çıxışlar edir, məqalələr yazır, tədqiqat işləri aparırdı.

Mir Cəlal, sadəcə, bir ədib-müəllim de-

yildir, o, alimdir, ədəbiyyatşünasdır, elmi kadrlar yetişdirmək də onun çoxcəhətli fəaliyyətinə daxildir. Müasir dövrümüzdə Azərbaycan nəsrinin görkəmli nümayəndəsi, Azərbaycanın əməkdar elm xadimi, yazıçı-alim Mir Cəlal Paşayevin ədəbi və ictimai fəaliyyəti, yaradıcılıq xüsusiyyətləri, əsərlərinin yaranma tarixi öyrənilir, onun irsi gənc nəsle çatdırılır. Təsədüfi deyildir ki, bu gün təkcə Azərbaycanda deyil, onun sərhədlərindən kənar da görkəmli ədibin həyat və yaradıcılığı geniş şəkildə öyrənilir və əsərləri müxtəlif dillərdə nəşr edilərək, maraqla oxunur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "UNESCO-nun 2008-2009-cu illərdə görkəmli şəxsiyyətlərin və əlamətdar hadisələrin qeyd edilməsi proqramına Azərbaycanla bağlı daxil olmuş yubileylərin keçirilməsi haqqında" 2008-ci il 31 yanvar tarixli Sərəncamına əsasən, yazıçı Mir Cəlal Paşayevin yubiley mərasimi təntənə ilə qeyd edilmişdir. Parisdə, UNESCO-nun iqamətgahında XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, alim, pedaqoq Mir Cəlal Paşayevin 100 illiyinə həsr olunmuş mərasim keçirilmişdir.

XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı və elminin inkişafında müstəsna xidmətləri olmuş Mir Cəlal Paşayevin 100 illiyinin UNESCO səviyyəsində qeyd edilməsi, ilk növbədə, Azərbaycan elminə, mədəniyyətinə və ədəbiyyatına dünya miqyasında verilən dəyərin təzahürüdür. İllər ötdükcə, Mir Cəlal Paşayevin təkcə elmi irsi tədqiq edilmir, onun həm də xeyirxahlığı, böyük və elçatmaz müəllimliyi, bəşəriyyəti heyranlıqla qarşılayan və sevilə-sevilə qəlblərdə özünə ucalıq abidəsi qurur. Bu böyük şəxsiyyətin adı, xeyirxah əməlləri bundan sonra qədirdilən Azərbaycan xalqının yaddaşında əbədi yaşayacaq.

ZÜMRÜD

Mübariz Qurbanlı: "Yaxın gələcəkdə məktəblərdə müxtəlif dinlərlə bağlı dərslər keçiləcək"

Orta məktəbi bitirən şagirdlər yalnız İslam dini haqqında deyil, eləcə də digər dinlər barədə də məlumatlı olmalıdırlar. Yaxın gələcəkdə "Həyat bilgisi" fənnində müxtəlif dinlər haqqında məlumatların daha geniş şəkildə şagirdlərə çatdırılması istiqamətində işlər gedir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri jurnalistlərə açıqlamasında Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı deyib. Dövlət Komitəsinin sədri bildirib ki, kitablar da bu bərdə məlumatlar var, sadəcə, bu, daha da genişləndiriləcək. Bəzi insanlar elə bilirlər ki, orta məktəblərdə şagirdlərə mədrəsə səviyyəsində və ya din xadimləri kimi din öyrədiləcək. Ancaq bu cür olmayacaq.

Sədr, həmçinin əlavə edib ki, Bakıda və digər bölgələrdə yeni İslam kolleclərinin yaradılması istiqamətində işlər gedir. Bununla bağlı Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi ilə birlikdə danışıqlar aparılır. Komitə sədri bildirib ki, Azərbaycanda məscidlərdə çalışan imamlar və din xadimlərinin say məsələsi tamamilə elmi cəhətdən araşdırılıb. Məscidlərdə olan din xadimlərinin hazırlığında rəqəmlərin həddindən artıq böyük olmasına ehtiyat yoxdur. Məsələn, İlahiyyat İnstitutu 60 tələbə qəbul edərsə, kolleclər də 15 tələbə qəbul edə bilər. Bu da din sahəsində olan tələbatı ödəyə biləcək. Kolleclər də pulsuz olacaq. Məqsəd ölkədə gənclərin din sahəsində bilikləri xaricə getmədən əldə etməsidir.

Səməd Qurbanov: "Rusiyanın subyektləri ilə fəal əməkdaşlıq etməyə hazırıq"

Azərbaycan-Rusiya İşgüzar Şurası RF subyektləri ilə fəal əməkdaşlıq etməyə hazırdır. SİA-nın məlumatına görə, bunu Şuranın İdarə Heyətinin sədri Səməd Qurbanov Bakıda IX Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumu çərçivəsində keçirilən Azərbaycan-Rusiya və Rusiya-Azərbaycan İşgüzar Şuralarının genişləndirilmiş iclasında deyib. S. Qurbanov qeyd edib: "Biz böyük məmnuniyyətlə Rusiya Federasiyasının bütün subyektləri ilə əlaqələr qurmağa və Azərbaycanın işgüzar dairələrinin bu regionlara investisiya yatırılmasına marağını stimullaşdırmağa hazırıq".

O bildirib ki, son vaxtlarda İşgüzar Şuranın üzvləri tərəfindən və bilavasitə Şuranın köməyi ilə Rusiya subyektlərində bir sıra iri layihələr həyata keçirilib: "Yessentuki şəhərində Azərbaycanın "Karat Holding" şirkəti tərəfindən investisiya dəyəri 25 milyon dollar olan sanatoriya-kurort mərkəzi istismara verilib. Bundan başqa, Azərbaycanın "Atef" şirkəti Həştərxan vilayətində "Lotos" xüsusi iqtisadi zonasının ilk xarici rezidenti olub. Artıq elektrotexnika avadanlıqları zavodunun tikintisi gedir, investisiya həcmi təqribən 18 milyon dollar təşkil edir".

Müstəqil Azərbaycanın kosmik zəfəri!

İlham Əliyev: "Azerspace 2" telekommunikasiya peykinin orbitə çıxarılması bizim növbəti tarixi qələbəmizdir"

Məlum olduğu kimi, Azərbaycanın "Azerspace-2" peyki Fransa Qvianasında yerləşən Qviana Kosmos Mərkəzindəki ELA-3 buraxılış platformasından orbitə buraxılıb. Peyk Fransanın "Arianespace" şirkətinə məxsus "Ariane 5" daşıyıcı raketini ilə orbitə buraxılıb və startdan təqribən 42 dəqiqə sonra raketin gövdəsindən uğurla ayrılıb.

Bir reallığı tam əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycan artıq bir neçə ildir ki, kosmik ölkələr klubuna daxil olmaqla bölgədə liderlik mövqeyini daha da möhkəmləndirir, güclü ölkə olduğunu nümayiş etdirir. Söz yox ki, hər bir Azərbaycan vətəndaşı da ölkəsinin bu cür sürətli inkişafından qürur və fərəh hissi duyur. Çünki Azərbaycanın kosmik fəzaya peyklər çıxarması, gələcəkdə də kosmik proqramları həyata keçirməsi, genişmiqyaslı fəaliyyətə başlaması üçün mühüm faktorlardandır. Ümumiyyətlə, Azərbaycanın "Azerspace-2" peykinin kosmosa göndərilməsi ölkəmizin nəinki Cənubi Qafqazda, eləcə də, beynəlxalq aləmdəki yüksək mövqeyini əsl lider dövlət olduğunu təsdiq edir.

Təbii ki, bütün bu kimi uğurlar, bilavasitə Azərbaycanın sosial-iqtisadi sahədə əldə etdiyi uğurların nəticəsidir, modernləşən Azərbaycanın həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasətin davamıdır, Prezident İlham Əliyevin strateji hədəflərinin dəqiqliyidir. Eyni zamanda, növbəti peykimizin orbitə buraxılmasının iqtisadi əhəmiyyəti var - Azərbaycan öz peykləri vasitəsilə telekommunikasiya sistemə qoşulub, eləcə də, digər əhəmiyyətli amillər ölkəmizin büdcəsinə əlavə qazancların gəlməsinə, xalqımızın rifah halının daha da yaxşılaşmasına xidmət edəcək reallıqdır.

Qeyd edək ki, bu münasibətlə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyev də xalqa təbrik ünvanlayıb və bildirib ki, bu gün ölkəmizin həyatında çox əlamətdar bir gündür. "Bu gün "Azerspace 2" peykimiz orbitə çıxarıldı" deyərək bildirən ölkə başçımız bu münasibətlə bütün Azərbaycan xalqını ürkədən təbrik edib və vurğulayıb ki, bu, ölkəmizin növbəti qələbəsidir, dövlətimizin növbəti uğurudur: "Son beş il ərzində Azərbaycan orbitə 3 peyk çıxara bilmişdir. Azərbaycan bu gün dünyanın kosmik klubunun üzvüdür və dünyanın kosmik sənayesində öz mövqələrini möhkəmləndirir. Peyklərin orbitə çıxarılması dövlətimizin gücünü göstərir, bizim siyasətimizi göstərir. Bizim artıq 3 peykimiz var: "Azerspace 1" telekommunikasiya peyki, "Azersky" müşahidə

peyki və "Azerspace 2".

"Biz "Azerspace 2" peykimizin orbitə çıxarılmasını Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinə həsr edirik"

Digər mühüm məqam isə budur ki, dövlət başçımız "Azerspace 2" peykinin orbitə buraxılmasını əhəmiyyətli tariximizə həsr edildiyini vurğulayıb. Belə ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinin qeyd edilməsi, eləcə də, müstəqilliyimizin bərpasının 27-ci ildönümü ərəfəsində baş verən fərəhdoğurucu amil, həqiqətən də, şanlı dövlətçilik salnaməmizə yazılacaq tarixi hadisədir. Cənab İlham Əliyev bununla bağlı qeyd edib: "Bildiyiniz kimi, bu il Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi qeyd edilir. Mənim Sərəncamımla 2018-ci il "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan edilmişdir. Eyni zamanda, gələn ay biz müstəqilliyimizin bərpasının 27-ci ildönümünü qeyd edəcəyik. Biz "Azerspace 2" peykimizin orbitə çıxarılmasını Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinə həsr edirik".

"Kosmik sənayenin

inkışafı bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığımızı da dərinləşdirir"

Yeri gəlmişkən, ölkə başçımız artıq fəaliyyətdə olan peyklərimizin əhəmiyyətli tərəfləri barədə də məlumat verərək vurğulayıb ki, informasiya texnologiyalarının tərəqqisi dövründə Azərbaycan da özünəməxsus yerini tutur və mühüm rolunu oynayır: "Bu peyklərin çox böyük əhəmiyyəti var. İlk növbədə, Azərbaycan informasiya təhlükəsizliyi baxımından daha da önəmli addım atır. Bu gün peyklərimiz vasitəsilə Azərbaycan telekanalları dünyaya öz verilişlərini təqdim edə bilərlər. Bu gün Azərbaycan telekommunikasiya sahəsində xarici tərəfdaşlardan asılılığını tam aradan götürübdür. Eyni zamanda, kadr hazırlığı üçün Azərbaycanın kosmik sənayesinin inkişafı önəmli rol oynayır. Peykləri idarə edən kadrlar azərbaycanlı mütəxəssislərdir və onların böyük əksəriyyəti gənclərdir. Kosmik sənayenin inkişafı bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığımızı dərinləşdirir. Biz dünyanın bu sahədə böyük təcrübəyə malik olan aparıcı şirkətləri ilə sıx əməkdaşlıq edirik".

"Azərbaycanın müdafiə və hərbi potensialının

gücləndirilməsi işində "Azersky" peykinin xüsusi rolu vardır"

"Peyklərin, eyni zamanda, kommersiya tərəfi var" deyərək qeyd edən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bu gün Azərbaycan öz məhsulunu ixrac edir və peyklərin fəaliyyəti nəticəsində ölkəmizə valyuta gəlir: "Azərbaycanın kosmik sənayedə əldə etdiyi uğurlar, eyni zamanda, qeyri-neft sektorumuzu inkişaf etdirir, qeyri-neft sənayemizi irəliyə aparır. Təsədüfi deyil ki, bu ilin səkkiz ayının göstəricilərinə görə, Azərbaycanda qeyri-neft sənayesi təxminən 11 faiz artmışdır. Eyni zamanda, "Azersky" müşahidə peyki vasitəsilə biz, nəinki ölkəmizin, hətta dünyanın istənilən nöqtəsində baş verən bütün hadisələri daim, müntəzəm olaraq, izləyə bilərik, nəzarət edə bilərik. Azərbaycanın müdafiə və hərbi potensialının gücləndirilməsi işində "Azersky" peykinin xüsusi rolu vardır. Bu peykin fəaliyyəti nəticəsində biz bu sahədə də xaricdən asılılığı tamamilə aradan qaldırdıq və bir çox ölkələr üçün peyk xidməti göstəririk".

Söz yox ki, dövlət başçımızın qeyd etdiyi sahələrlə yanaşı, müdafiə və hərbi potensialımızın daha da güclənməsinə xidmət edəcək növbəti peykimizin orbitə buraxılması işğalçı Ermənistanı da ciddi şəkildə narahat edir. Belə ki, dövlətimizin gündəndən daha da güclənməsi, dünyanın ən müasir standartlarına cavab verən yüksək texnologiyalara malik olması işğalçılara verilən signal kimi də dəyərləndirilə bilər.

Bir sözlə, əziz vətəndaşlar, əziz dostlar, bu gün ölkəmizin həyatında növbəti əlamətdar bir gündür. Azərbaycan qısa müddət ərzində dünyanın kosmik klubunun dəyərli üzvünə çevrilibdir. Azərbaycan qarşıya qoyduğu bütün vəzifələri uğurla icra edir. Bizim yolumuz inkişaf yoludur, tərəqqi yoludur və bu gün Azərbaycan dünyada müasir texnologiyaların inkişafında öz dəyərli sözünü deyir. "Azerspace 2" telekommunikasiya peykinin orbitə çıxarılması bizim növbəti tarixi qələbəmizdir. Bundan sonra da Azərbaycan yalnız uğurlar, qələbələr yolu ilə gedəcək".

Beləliklə, xalqımıza öz təbriklərini ünvanlayan Prezident İlham Əliyevin bu fikirləri, bir daha belə qənaətə gəlməyə kifayət qədər zəmin yaradır ki, müstəqil və müasir Azərbaycan dövləti çox qısa zaman kəsimində nəhəng yol qət edərək, bu kimi mötəbər uğurlara imza atıb və belə uğurların nəticəsi dövlətimizin dünya ölkələri sırasındakı bütün mövqələrini daha da möhkəmləndirir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Bilal Dündar:
"Azerspace-2" peykinin orbitə buraxılması ortaq sevincimizdir

"Azerspace-2" peykinin sentyabrın 26-da orbitə buraxılması Azərbaycanın və Türkiyənin ortaq sevincidir. Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Türkiyə-Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının sədri Bilal Dündar bildirib.

Bakı Ekspo Mərkəzində "ADEX-2018" üçüncü Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərğisinin keçirildiyi bir vaxtda "Azerspace-2" peykinin orbitə buraxılması xəbərinin düşmənlər üçün göz dağı olduğunu ifadə edən dərnek sədri fikirlərini belə davam edib: "Tarixdə elə işlər olur ki, onun bəhrəsini görmək zamana bağlı olur. Məsələn, 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi iradəsi əsasında "Əsrin müqaviləsi" imzalananda çoxları bu ideyanın xülya olduğunu zənn edirdi. Zaman hər şeyi yoluna qoydu. Siyasi qüdrət həmişə uca dağları fəth edir. Mən əminəm ki, 20-25 il bundan əvvəl həyata keçirilən neft strategiyasının bəhrəsini bu gün Azərbaycan və Türkiyə birgə gördüyü kimi, hazırda həyata keçirilən layihələrin də əsl bəhrəsi qarşıdakı illərdə özünü nümayiş etdirəcək. "Azerspace-2" peykinin sentyabrın 26-da orbitə buraxılması Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın əldə etdiyi ardıcıl tarixi nailiyyətlərin davamıdır".

Eray Güçlüer: Üçüncü milli peykin orbitə buraxılması Azərbaycanın İKT sahəsində beynəlxalq mövqələrini möhkəmləndirəcək

Azərbaycanın son beş il ərzində orbitə 3 peyk çıxarması ulu öndər Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi uğurlu neft strategiyasının Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazandığı növbəti müvəffəqiyyətdir.

Bu fikri AZƏRTAC-a müsahibəsində türkiyəli hərbi ekspert, ehtiyatda olan polkovnik Eray Güçlüer deyib. O bildirib ki, Azərbaycan rəhbərliyinin həyata keçirdiyi uğurlu xarici və daxili siyasət ölkənin iqtisadi potensialının hərtərəfli inkişafını təmin edib. Azərbaycan artıq özünün informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının (İKT) təhlükəsizliyini peykdən təmin edir. Bu uğurlar Azərbaycan ilə dostluq və sərəməli əməkdaşlıq münasibətində olan bütün ölkələr üçün əhəmiyyətlidir. Polkovnik deyib: "İnformasiya və kommunikasiya texnologiyalarının təhlükəsizliyi ən qüdrətli dövlətlər üçün belə daim önəmli olub. Üçüncü milli peykin orbitə buraxılması Azərbaycanın İKT sahəsində dünyadakı mövqələrini gücləndirəcək və beynəlxalq əməkdaşlığı üçün böyük imkanlar yaradacaq".

Ölkəmizdə baş verən bütün proseslərin Türkiyə ictimaiyyəti tərəfindən diqqətlə izləndiyini qeyd edən Eray Güçlüer əminliklə deyib ki, Azərbaycan inkişaf və təhlükəsizlik naminə qlobal layihələrini bundan sonra da davam etdirəcək.

Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dəvəti ilə Azərbaycana səfəri bölgə və eləcə də, dünya ictimaiyyətinin diqqət mərkəzindədir. Bakıda Rusiya-Azərbaycan Regionlararası Forumunun keçirildiyi günlərdə baş tutan bu səfərin hər iki dövlətin çoxşaxəli əməkdaşlığının təzahürü olacağı müzakirə mövzudur və bu səbəbdən də, ictimaiyyətin marağı başadüşüləndir.

Rusiyalı jurnalist Andrey Şapoşnikovun "Moskva-Baku.ru" portalı üçün hazırladığı sətjet Putinin Azərbaycan Prezidentinə çox mühüm təkliflər etdiyindən bəhs edir. Jurnalist, həmçinin, vurğulayır ki, Ermənistanla anlaşılmazlıq fonunda Rusiya Azərbaycanla yaxınlaşır və hətta ölkələrimiz arasındakı münasibətlər ən yüksək nöqtəyə çatıb. Sətjetdə, ələlxüsus, Azərbaycanın regionda Rusiyanın iqtisadi-siyasi və hərbi məsələlər üzrə əsas müttəfiqinə çevrildiyi diqqətə çatdırılır. Xüsusilə, vurğulanır ki, hər iki ölkənin biznes strukturları müxtəlif sahələrdə sıx əməkdaşlıq edir və ölkələr logistika layihələrini fəal şəkildə inkişaf etdirir. Bunlar arasında Şimal-Cənub Nəqliyyat Dəhlizi də var.

İqtisadi inkişaf naziri Bakıya gələrkən özü ilə Rusiya biznesini də bu ölkəyə gətirir

Andrey Şapoşnikov iqtisadi əlaqələrin fəallaşması üçün əsas istiqamətlərdən birinin Xəzər dənizi olduğunu da qeyd edir və Bakıya Rusiyanın iqtisadi inkişaf naziri Maksim Oreşkinin də gəldiyini əbəs yerə diqqətə çatdırmır. Jurnalist iqtisadi inkişaf nazirinin Bakıya gələrkən özü ilə Rusiya biznesini də bu ölkəyə gətirdiyinə əminlik ifadə edir və xatırladılır ki, Azərbaycanda artıq Rusiyanın "KamAZ", "QAZ", "LUKoil" və başqa nəhəng şirkətləri fəaliyyət göstərir. A.Şapoşnikov son illər Azərbaycanın Rusiya silahlarını almaqla ölkənin vacib hərbi tərəfdaşına çevrildiyini də gizlətmir. Etiraf edir ki, bu yaxınlarda Bakıda keçirilən və paytaxt şəhərinin işğaldan azad edilməsinin 100 illiyinə həsr olunmuş

Ermənistanla anlaşılmazlıq fonunda Rusiya Azərbaycanla yaxınlaşır

hərbi paradda bütün dünya Rusiya hərbi texnikasını da izləyib. Hərbi sahədə əməkdaşlığın çox yüksək səviyyədə olduğu özünü, təbii ki, büruzə verməkdədir və bu tək cə paradda yekunlaşmır. Putinin Azərbaycana səfəri günlərində Bakıda müdafiə sənayesinə həsr olunmuş "ADEX-2018" sərgisinin keçiriləcəyi, sərgidə Rusiya istehsalı olan ən müasir silahların nümayiş etdiriləcəyi də jurnalistin diqqətindən yayınmır və hazırladığı sətjetdə də, bu, öz əksini tapır.

Rusiyalı jurnalist Andrey Şapoşnikov Dağlıq Qarabağ mövzusunda da toxunur və xüsusilə, vurğulayır ki, Prezident İlham Əliyevlə Vladimir Putinin danışıqlarında əsas mövzulardan biri Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi olacağı da heç şübhə doğurmur. Jurnalist qeyd edir ki, Soçidə Putin düz bir saat Cənab Əliyevlə protokoldan kənar söhbət edib. Şapoşnikov bu yaxınlarda Putinin Ermənistanın yeni baş naziri Nikol Paşinyanla görüşünü də xatırladı və həmin görüşdə də bu mövzunun müzakirə mövzusu olduğuna əminlik ifadə edir, həmçinin, diqqət çatdırır ki, Ermənista-

nın baş nazirinin hərəkətlərini proqnozlaşdırmaq çətindir və sözdə, o, Rusiya ilə müttəfiq olduğunu desə də, lakin Qərbə yönəldiyi də göz qabağındadır. Təbii ki, kiçik bir tarixi olan ölkənin, "məxməri inqilab"ın fonunda ortaya çıxan yeni hakimiyyətin, təcrübesiz, idarəetmə qabiliyyəti olmayan yeni baş nazirin bu mövqeyi Rusiya kimi dərin tarixi köklərə malik olan dövlətin və Putin kimi uzun müddət hakimiyyətdə olan səriştəli bir prezidentin gözümdən yayınan deyil. Bu isə, onu deməyə əsas verir ki, ermənilərin ruslarla əlaqələrinin bərpa edilməsinə olan ümidlərinin püç olması tam normal təzahürdür və indi Azərbaycanın Rusiya ilə əlaqələrindən, ölkəmizin ruslar üçün regionda ən etibarlı müttəfiqə çevrilməsindən qıvcıqlanmaları başadüşüləndir.

Putinin Azərbaycana səfərinin yeni razılaşmalarla yadda qalacağına əminlik var

Rusiya Dövlət Dumasının üzvü Leonid Kalaşnikov isə deyir ki, bizim maraqlarımız bizim qonşularla bağlıdır. Göründüyü kimi, bütün bunlar təsdiq edir ki, Rusiya və onun prezidenti ölkəmizlə əməkdaşlığa maraqlıdır. Hətta Rusiya Dövlət Dumasının Müstəqil Dövlətlər Birliyi məsələləri, Avrasiya İnteqrasiyası və Həmvətənlərlə Əlaqələr Komitəsinin sədri Leonid Kalaşnikov etiraf edir ki, indi Putin ikiqat enerji ilə MDB ölkələri ilə əməkdaşlığı yaxşılaşdırmağa və daha da inkişaf etdirməyə çalışır. "Bizim maraqlarımız bizim qonşularla bağlıdır" deyən Rusiya Dövlət Dumasının üzvü, Putinin Azərbaycana səfərinin yeni razılaşmalarla yadda qalacağına əminlik ifadə edir. Sözsüz ki, bu əminlik də təsa-

ti, səriştəsi olmayan Nikol Paşinyan hakimiyyətinin bərqərar olmasından sonra ziddiyyətli mövqeyinə görə tək qalmış ermənilərin aqressiyası gözlənilən idi. İndi Paşinyanın hakimiyyəti altında olan erməni KİV-lərinin qıvcıqlanması təbiidir, çünki vəziyyətin Azərbaycanın xeyrinə dəyişdiyinin fərqi vardır. Bütün bunların fonunda erməni mətbuatı Rusiyanın regionda söz sahibi, aparıcı mövqedə olmasını etiraf edirsə də, ardıcıl beynəlxalq sanksiyalarla və Ermənistan-dakı hadisələrlə əlaqədar olaraq, Moskvanın mövqeyinin xeyli zəiflədiyini bildirir. Hətta Azərbaycan diasporunun Rusiyada yarım milyonu əhatə etdiyini, hər il ölkəmizə 1,2 milyard pul köçürmələri həyata keçirildiyini yazan erməni xəbər saytları hadisələrin ölkəmiz üçün arzuolunmaz şəkildə cərəyan edəcəyi təqdirdə, rusların gürcülərə tətbiq etdiyi ssenari ilə, yəni azərbaycanlıların geriye Azərbaycana göndiriləcəyi barədə də fikirlər səsləndirirlər. Daha doğrusu, ermənilər belə bir arzu ilə yaşayırlar. Amma göründüyü kimi, maraqlar üst-üstə düşür və əməkdaşlıq get-gedə daha da dərinləşir. Bu isə, o deməkdir ki, işğalçıların fikirləri tamamilə əsassızdır və məntiqi nəzərlərə ziddir.

Göründüyü kimi, Rusiya mətbuat səhifələri, ekspert və politoloqlar, həmçinin, dövlət rəsmiləri Azərbaycan və Rusiya arasındakı ikitərəfli əlaqələrə üstünlük verir və əməkdaşlığın bundan sonra daha da genişləncəyinə ümid edir və inanırlar. Həmçinin, bu əməkdaşlığın hər iki ölkə üçün müsbət nəticələrini də etiraf edir və dəyərləndirirlər. Amma Ermənistan məxsus mətbuat səhifələri bunun tamamilə əksini arzulayır, lakin əlaqələrin mənfəi təzahürlərindən bəhs etməyə cürət belə edə bilmirlər. İşğalçı dövlətin yeni, səriştəsiz, uğursuz və ziddiyyətlərlə çıxış edərək, nüfuzunu itirən hakimiyyəti çox yaxşı başa düşür ki, Azərbaycanın inkişafı, əməkdaşlıqların bundan sonra daha dinamik mərhələyə keçəcəyi və gələcək uğurlu nəticələri təkzib edilə bilməz. Təzib edilə bilməz ki, ölkəmiz regionda ən dinamik inkişaf yoluna malik və heç bir asılılığı olmayan, əməkdaşlığa daim hazır olan, siyasi, iqtisadi və hərbi qüdrəti olan ölkədir. Bu baxımdan, Azərbaycanın Rusiya ilə əlaqələrinin müsbət nəticələrindən başqa, heç bir nəticələrə düşmənin ümidlənməsinin və əgər ümid edərsə, yalnız özünü aldatmış olacaq. Ölkəmiz hələ bundan sonra daha geniş əlaqələrə və əməkdaşlıqlara imza atacaq. Azərbaycanın potensial imkanları daha yaxın əməkdaşlıqlara, daha sıx əlaqələrə şərait yaradır və məhz bu baxımdan, ölkəmizin bundan sonrakı uğurlu əməkdaşlıqlarının genişlənməsini təkzib etmək olmaz.

İnam HACIYEV

Azərbaycan İsrail şirkəti ilə birgə yeni PUA istehsalına başlayıb

Azərbaycan yeni pilotsuz uçuş aparatı (PUA) istehsalına başlayıb. SIA-nın məlumatına görə, "Pegasus 120" adlanan yeni PUA İsrailin "Aeronautics" şirkəti ilə müştərəc əsasda "Azad Systems" müəssisəsində istehsal olunub. Hərbi və mülki təyinatlı logistik yüklər daşıyan "Pegasus 120" 75 kiloqramadək yükləri 40 kilometr qədər məsafəyə daşıya və tam yüklü vəziyyətdə havada 45 dəqiqəyədək qala bilər. PUA "ADEX-2018" 3-cü Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə sərgisində nümayiş olunub.

Bakıda "Milli-mənəvi dəyərlərin təbliğində gənclər təşkilatlarının rolu" mövzusunda konfrans keçirilib

Sentyabrın 27-də Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK) və Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə "Milli-mənəvi dəyərlərin təbliğində gənclər təşkilatlarının rolu" mövzusunda konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə DQİDK və Gənclər Fondunun rəhbərliyi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi və Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin rəsmiləri, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən dini konfessiya rəhbərləri, QHT nümayəndələri və gənclər iştirak ediblər. DQİDK-nın sədr müavini Gündüz İsmayılovun moderatorluğu ilə keçirilən konfransda çıxış edən Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı bildirib ki, Azərbaycan milli-mənəvi dəyərlərini və xalqımıza məxsus xüsusiyyətləri qoruyub saxlayır. Milli-mənəvi dəyərlərimizə dil, din, ailə, milli mənsubiyyət, müstəqillik, azərbaycançılıq ideologiyası və sair bu kimi önəmli məfhumlar daxildir. Azərbaycan xalqının söykəndiyi bu dəyərlər ulu öndər Heydər Əliyevin yaratdığı dövlətçilik prinsiplərinin əsasında durur. Bu gün Azərbaycanda milli-mənəvi dəyərlərin qorunması, təbliği istiqamətində mühüm işlər görülür və bu işlər davam etdiriləcək. Prezident İlham Əliyev bütün sahələrdə olduğu kimi, dini, milli-mənəvi dəyərlərin qorunması sahəsində də ardıcıl siyasət həyata keçirir. Dövlət Komitəsinin sədri dövlət başçısı tərəfindən Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun yaradılmasını bu sahəyə diqqət və qayğının növbəti nümunəsi adlandırır. Fondun Azərbaycan xalqına məxsus mənəvi və milli dəyərlərin gənc nəsle daha geniş şəkildə çatdırılması istiqamətində işlər həyata keçirdiyini deyib.

Milli-mənəvi dəyərlərimizi təhdid edən müxtəlif amillərlə də rəstləşdiyimizi bildiren M.Qurbanlı onların xarici təsirlərə məruz qaldığını qeyd edib. Bu dəyərlərin qorunmasının və gənc nəsle çatdırılmasının ən ümdə vəzifələrdən biri olduğunu deyən DQİDK sədri bu istiqamətdə

gənclər təşkilatlarının da fəallıq göstərməsinə önəminə toxunub. O, tarixdən gələn bu xüsusiyyətlərin gələcək nəsillərə ötürülməsi sahəsində müvafiq qurumların həyata keçirdiyi tədbirlərin mühüm əhəmiyyətə malik olduğunu söyləyib.

Gənclər Fondunun icraçı direktoru Fərid Cəfərov çıxışında informasiya texnologiyalarının inkişaf etdiyi bir zamanda mənəvi dəyərlərin qorunması işinin bir qədər mürəkkəbləşdiyini qeyd edib. F.Cəfərovun sözlərinə görə, dünyada gədən proseslərə diqqət yetirdikdə görmək olur ki, bütün münəfişlərin kökündə mənəvi dəyərlərin təbliği işinin düzgün aparılmaması durur. O əlavə edib ki, ulu öndər Heydər Əliyev mənəvi dəyərlərin təbliği və təşviqi sahəsində mühüm siyasət yürüdü. Bu siyasət bu gün də Prezident İlham Əliyev tərəfindən layiqincə davam etdirilir. F.Cəfərov onu da vurğulayıb ki, Gənclər Fondu bu istiqamətdə gənclər təşkilatlarının yüzlərlə layihəsinə dəstək verir.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Aparat rəhbəri Simran Həsənov bildirib ki, təmsil etdiyi qurumun fəaliyyət istiqamətinin əsas hissəsini bu ali dəyərlərin təbliği təşkil edir. Dövlətin bu sahəyə xüsusi diqqət və dəstək verdiyini bildiren S. Həsənov Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun yaradılmasının, din xadimlərinə maddi dəstək göstərilməsinin bunun bariz nümunəsi olduğunu diqqətə çatdırıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin məsləhətçisi Aydan Kərimli qeyd edib ki, sağlam düşüncəli yeni nəslin yetişdirilməsi dövlət siyasətinin prioritet istiqamətini təşkil edir.

O, ölkənin ictimai-siyasi həyatında gənclərin fəal iştirakı, gənclər üzrə təşkilatların formalaşması və inkişafı üçün hər cür şəraitin yaradıldığını diqqətə çatdırıb. Bu istiqamətdə müvafiq qurumların fəaliyyət göstərdiyini, dövlət proqramlarının qəbul edildiyini bildirib. Milli-mənəvi dəyərlərin təbliğində gənclərin potensialından istifadənin əhəmiyyətinə toxunan Aydan Kərimli bu sahədə gənclər təşkilatlarını fəal olmağa çağırıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondunun Aparat rəhbəri İsxan Vəliyev, Bakı şəhəri Dağ yəhudiləri dini icmasının sədri Milix Yevdayev, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru Əvəzi Rəvan Həsənov, DQİDK yanında İctimai Şuranın sədri, Konstitusiyaya Araşdırmaları Fondunun rəhbəri Əliməmməd Nuriyev, Azərbaycan Respublikası Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının sədri Məryəm Məcidova, Alban-Udi Xristian dini icmasının sədri Robert Mobili, Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqının icraçı direktoru Faiq Məmmədov çıxışlarında bildiriblər ki, milli dəyərlərimizin Azərbaycan xalqının formalaşmasına təsiri böyükdür. Çıxışlarda o da vurğulanıb ki, informasiya texnologiyalarının sürətli inkişafı müsbət dəyişikliklərlə yanaşı, milli-mənəvi dəyərlər sistemini təhlükə altına alır. Nətiqələr, eyni zamanda, milli-mənəvi dəyərlərin təbliği istiqamətində sosial şəbəkələrin imkanlarından istifadənin, qısametrajlı filmlərin çəkilməsinin önəminə toxunublar. Konfrans milli-mənəvi irsimizin düzgün təbliği və bu sahədə gənclər təşkilatlarının üzərinə düşən vəzifələrin müzakirəsi ilə yekunlaşıb.

"Roketsan" şirkətinin direktoru: "ADEX" təşkilatçılığın yüksək səviyyədə olduğu sərgidir

baycan Silahlı Qüvvələrini lazım olan sistemlərlə təchiz etmək üçün işlərini davam etdirir. Biz istehsal etdiyimiz məhsullarımızı sərgidə nümayiş etdiririk.

Bakıda artıq üçüncü dəfədir ki, "ADEX" Azərbaycan Beynəlxalq Müdafiə Sərgisi keçirilir. Hər il bu sərgidə fəal iştirak edirik. Sərgi hər il əvvəlki illərə nisbətən daha yaxşı təşkil olunur. "ADEX" sərgisi açıq meydançadakı, sərgi salonundakı imkanlarının daha da genişləndiyi, təşkilatçılığın yüksək səviyyədə olduğu və uğurla keçirilən sərgiyə çevrilib.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində "ADEX-2018" sərgisinin iştirakçısı, Türkiyənin "Roketsan" şirkətinin marketinq və reklam üzrə direktoru Hüdai Özdamar deyib. O qeyd edib ki, "Roketsan" şirkəti Azərbaycan Silahlı Qüvvələrini lazım olan sistemlərlə təchiz etmək üçün işlərini davam etdirir. Biz istehsal etdiyimiz məhsullarımızı sərgidə nümayiş etdiririk.

Bəhruz Quliyev: "Putinin Azərbaycana səfəri iqtisadi-siyasi sahədə yeni perspektivlər vəd edir"

"Bakıda keçirilən IX Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumu ilk növbədə ölkələrimiz arasında olan etimadın, dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin bariz göstəricisidir". SİA xəbər verir ki, bu fikirləri "SƏS" qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev Olaylar.az-a sözügedən məsələyə münasibətini bildirərkən deyib. Onun sözlərinə görə, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana səfəri kontekstindən ilk növbədə belə nəticəyə gəlmək olar ki, o, bu münasibətlərin daha da intensivləşməsində, ölkəmizlə bir çox sahələrdə əməkdaşlıq etməsində maraqlıdır və eyni zamanda, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev də bu çərçivədən çıxış edərək, bütövlükdə regionun inkişafında, onun təhlükəsizliyinin təminatında, həmçinin biznesin, iqtisadi əlaqələrin davamlı olmasında Rusiya ilə yüksək səviyyəli əməkdaşlığı mühüm amil kimi qiymətləndirir: "Əgər nəzərə alsaq ki, Azərbaycanla Rusiya arasında bir sıra əhəmiyyətli sahələri əhatə edən çoxərəfli müqavilələr, sazişlər imzalanıb və onların reallaşdırılması istiqamətində bu gün də fəal işlər aparılır, bu zaman hər iki dövlət başçısının Bakı Forumunda birgə iştirakı onun nəticələrinin uğurla davam edəcəyindən xəbər verir".

"Sevindirici haldır ki, Vladimir Putin səfəri çərçivəsində öz nümayəndə heyəti ilə birgə Rusiyanın aparıcı şirkətlərinin rəhbərlərini də gətirib və bu faktın özü deməyə əsas verir ki, Rusiyanın biznes adamları Azərbaycanla iqtisadi əməkdaşlıq sahəsindəki bir çox prioritet istiqamətlərə inamla baxırlar", deyərək vurğulayan siyasi ekspert həmçinin bildirib ki, bu gün Rusiyada da kifayət qədər azərbaycanlı biznesmenlər, şirkət rəhbərləri öz uğurlu fəaliyyətlərini davam etdirirlər: "Ümumiyyətlə, qarşılıqlı təmaslar və prioritet istiqamətlərin gerçəkləşdirilməsi həm Azərbaycan üçün, həm də Rusiya üçün böyük önəm kəsb edir".

Bəhruz Quliyev sentyabrın 1-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Soçidə Rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə görüşünü və orada əldə edilən uğurlu nəticələri də xatırladaraq bildirib ki, bütövlükdə dövlət başçılarının mütəmadi xarakter alan görüşləri regionun təhlükəsizlik mühtisi üçün yeni imkanlar açır: "Sırr deyil ki, ümumi regionda həm Rusiya, həm də Azərbaycan aparıcı dövlətlər sırasında dayanır və bu amilin özü də belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, reallaşdırılan layihələr və irəli sürülən təşəbbüslər ölkələrimiz arasında sız təmasları daha da artırır. Xüsusilə, son zamanlar Rusiyanın Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münəfişəsinin həlli istiqamətindəki fəaliyyətini də nəzərə alsaq, bu zaman Bakı görüşünün münəfişəsinin həllinə də öz müsbət təsirlərini göstərə biləcəyini deyərək bildirib. Ümumiyyətlə, Rusiyanın eyni zamanda həmsədr ölkə olaraq, Dağlıq Qarabağ münəfişəsinin həlli ilə bağlı atdığı addımları müsbət istiqamətə doğru yönəltə bilər". Baş redaktor sonda onu da qeyd edib ki, Rusiya Prezidentinin Azərbaycana səfəri ölkələrimiz arasında yeni iqtisadi, siyasi və s. sahələrin davamlı inkişafında yeni mərhələ olmaqla yanaşı, həm də yeni töhfələri verəcək.

Bəhruz Quliyev sentyabrın 1-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Soçidə Rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə görüşünü və orada əldə edilən uğurlu nəticələri də xatırladaraq bildirib ki, bütövlükdə dövlət başçılarının mütəmadi xarakter alan görüşləri regionun təhlükəsizlik mühtisi üçün yeni imkanlar açır: "Sırr deyil ki, ümumi regionda həm Rusiya, həm də Azərbaycan aparıcı dövlətlər sırasında dayanır və bu amilin özü də belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, reallaşdırılan layihələr və irəli sürülən təşəbbüslər ölkələrimiz arasında sız təmasları daha da artırır. Xüsusilə, son zamanlar Rusiyanın Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münəfişəsinin həlli istiqamətindəki fəaliyyətini də nəzərə alsaq, bu zaman Bakı görüşünün münəfişəsinin həllinə də öz müsbət təsirlərini göstərə biləcəyini deyərək bildirib. Ümumiyyətlə, Rusiyanın eyni zamanda həmsədr ölkə olaraq, Dağlıq Qarabağ münəfişəsinin həlli ilə bağlı atdığı addımları müsbət istiqamətə doğru yönəltə bilər". Baş redaktor sonda onu da qeyd edib ki, Rusiya Prezidentinin Azərbaycana səfəri ölkələrimiz arasında yeni iqtisadi, siyasi və s. sahələrin davamlı inkişafında yeni mərhələ olmaqla yanaşı, həm də yeni töhfələri verəcək.

"Azərbaycan-Rusiya əlaqələri yüksələn xətlə inkişaf edir"

"Azərbaycan və Rusiya qonşu dövlət olmaqla yanaşı, yüksək əməkdaşlıq münasibətlərinə malikdir. Hər iki ölkə başçısı arasında olan şəxsi münasibətlər Azərbaycan-Rusiya arasında əlaqələrin gündən-günə yüksələn xətlə inkişafına geniş imkanlar açır". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Cavid Osmanov deyib. Deputat bildirib ki, son imzalanmış sənədlər və hazırda ölkəmizdə keçirilən 9-cu Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumu iki ölkə arasında olan hərtərəfli əməkdaşlıq əlaqələrinin əyani sübutudur. Rusiya ilə Azərbaycan arasında həm siyasi, iqtisadi, həm humanitar, həm mədəniyyət, həm turizm, həm də digər sahələrdə əməkdaşlıq münasibətlərinin mövcud olduğunu dilə gətirən C. Osmanov söyləyib ki, bu əməkdaşlıq qarşılıqlı hörmət və dostluq prinsiplərinə əsaslanır və strateji tərəfdaşlıq səviyyəsindədir. "Bildiyiniz kimi Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Azərbaycana səfərə gəlib və o, Azərbaycan-Rusiya Regionlararası Forumuna qatılacaq. Rusiya dövlət başçısının bu addımı onun ölkəmizə verdiyi dəyərin bariz göstəricisidir. Hesab edirəm ki, forum hər iki ölkəyə bir sıra sahələrdə öz dividendlərini gətirəcək", - deyərək deputat qeyd edib.

Bir neçə gün öncə, Avropada "siyasi mühacir" saxta adı altında Azərbaycanın dövlət maraqlarına qarşı "söyüş və təhqir maşını" qismində çıxış edən Orduxan Teymurxan (Bəbirov) barədə növbəti faktlar üzə çıxıb. Yaxın mənbədən aldığımız dəqiq məlumatlara görə, vaxtilə Rusiya "QRU"-da hərbi xidmət keçən Bəbirovun hələ SSRİ dövründə Ukraynada yerləşən 98-ci Hava-Desant Diviziyasında müəyyən şəxslər tərəfindən "nəzərə alınması" onun gələcəkdə hansı proseslərdə iştirak edəcəyini müəyyənləşdirmişdi. Halbuki sovet dövründə azərbaycanlıların bu kimi elit hərbi birləşmələrdə xidmət keçməsi təsadüf hallarda baş verə bilərdi. Yeni azərbaycanlıların əksər çoxluğu tikinti işlərini apararıq hərbi hissələrə göndərilir və orada xidmət keçirdilər. Lakin Orduxanın bu məsələdə öne çəkilməsində digər faktorlar da mövcud idi...

"Kentavr" ləqəbli Orduxan Bəbirov barədə tükürpədicə faktlar

Bu kimi yeniyetmələr daha çox sovet kəşfiyyatının diqqətinə düşürdü

Misal üçün, onun doğulduğu və hazırda işğal altında olan Cəbrayıl rayonunun Horovlu kəndi İranla həmsərhəddir. Məhz bu kimi bölgədə hələ hərbi xidmətə getməmiş və ailəsinin sosial vəziyyəti aşağı olan Orduxanın məktəbdə oxuyarkən, müəyyən qurumların diqqətinə düşməsi bir sıra məqamları açığa çıxarmış olur. Çünki bu kimi yeniyetmələr daha çox sovet kəşfiyyatının diqqətinə düşürdü. Ona görə də hərbi xidmətə çağırılan zaman o, dərhal "QRU"-nun egidəsi altında olan "VDV"-yə - hərbi hava desantına çağırılır.

Digər tərəfdən, sosial şəbəkədə guya uşaq vaxtlarından idmanla məşğul olduğunu yazmaqla, bu kimi faktları ictimai rəyden yayındırmağa cəhd edən Orduxan Bəbirov əslində, fiziki təlim-tərbiyəyə də "VDV"-dəki hərbi xidmətində başlayıb.

Mənbəmiz onu da bildirib ki, Orduxanın özü də daxil olmaqla, xidmət keçirdiyi hərbi hissə Bakıda qanlı yanvar hadisələrində əsas iştirakçılardan olub və onun da bu olaylarda iştirakı kifayət qədər həqiqəti əks etdirməkdədir. Misal üçün, əldə etdiyimiz digər səhifə məlumatına görə, o, Azərbaycan mənşəli olduğu üçün hələ 1988-ci ildə SSRİ hərbi əks-kəşfiyyat orqanlarının xətti ilə Azərbaycan DTK-dən konfidensial əməkdaşlığa namizədiyi öyrənilib və barəsində ilkin materiallar toplanılıb. Bəbirovu yaxından tanıyan mənbə, həmçinin qeyd edib ki, o, hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra Azərbaycandakı ictimai-siyasi vəziyyətin normal olmadığını "əsas" götürərək, Rusiyada qalmağı vacib hesab edib. Halbuki həmin ərazilərdə hərbi xidmətdən imtina edən azərbaycanlılarla yanaşı, hətta ev-eşikləri, var-dövlətləri olan vətənpərvər azərbaycanlılar hər şeylərini satıb ölkələrinə dönür, Vətənlərini dar gündə qoymamaq üçün canlarından belə keçməyə hazır olduqlarını sübut edirdilər. Əlbəttə ki, Orduxan Bəbirov və onun kimi xain və satqınlardan başqa...

Avropada siyasi tələkliliklə məşğul olan "QRU" casusu Orduxan Bəbirovun da əlində 1990-cı ildə öldürülmüş azərbaycanlıların qanı var!

Məlumatlı mənbə, həmçinin, bildirir ki, O.Bəbirov hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra ondan sovet xüsusi xidmət orqanları

tərəfindən müxtəlif məqsədlərlə istifadə olunub, təlim keçmiş agent kimi bu qəbil fəaliyyəti indiyədək davam edir. Belə ki, həmin proses isə bəlli qayda üzrə həyata keçirilib: konfidensial əlaqənin saxlanması, daha da möhkəmləndirilməsi, o cümlədən xüsusi xidmət orqanından asılılığının yaradılması məqsədilə Bəbirovun Rusiyada qanunazidd fəaliyyətlərə cəlb edilməsi qərara alınıb. Artıq tam əminliklə deyə bilərik ki, bu gün Avropada siyasi tələkliliklə məşğul olan "QRU" casusu Orduxan Bəbirovun da əlində 1990-cı ildə öldürülmüş azərbaycanlıların qanı var! Çünki o, məhz 98-ci diviziyanın 217-ci alayının fəaliyyətinə dəstək məqsədilə Bakıya göndərilib. O, eyni zamanda, azərbaycanlı olduğu üçün müəyyən məqsədlərlə insanların arasına göndərilib və kəşfiyyat materialları toplayaraq, milli satqınlıq funksiyasını həyata keçirib. Nəci ki, hazırkı dövrdə bu fəaliyyətini Avropada aparmaqdadır.

Digər tərəfdən, O.Bəbirovun müəyyən güc instansiyaları tərəfindən reketçiliklə məşğul olması, Rusiyada biznes quran azərbaycanlılara qarşı istifadə edilməsi faktları da mövcuddur. Mənbəmiz bildirir ki, Orduxan müddətli hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra, verbovka edilmiş agent qismində, Rusiyanın müxtəlif şəhərlərində, əsasən, Baş Kəşfiyyat İdarəsinin maraq dairəsində olan ərazilərdə, eləcə də, Rusiyanın ən böyük limanlarından birinin yerləşdiyi Murmansk şəhərində sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərə, xüsusilə azərbaycanlılara qarşı "reket" əməliyyatlarında iştirak edib, onların döyülməsində, aradan götürülməsində xüsusi amansızlığı ilə seçilib. Məhz bu kimi xain və kirli işlərdə Bəbirov biznesini qurmağa başlayıb - azərbaycanlıların illərlə və əziyyətlər bahasına qazandıqları zəhmətləri üzərində..!

Orduxan Bəbirov "vətənpərvər" azərbaycanlı qismində Rusiyanın azərbaycanlı icmalarına yeridilərək, casusluğunu davam etdirib

Yeri gəlmişkən, daha bir maraqlıdır - faktı diqqət yetirərsək, görürük ki, əslində, Orduxanın işlədiyi gizli dairələrdən biri də məhz Murmanskda olub. Belə ki, bu liman şəhərində SSRİ Müdafiə Nazirliyinin tabeliyində olan 5 qapalı inzibati-ərazi vahidi fəaliyyət göstərirdi. Daha dəqiq desək, Murmansk vilayəti SSRİ-nin Qərbi qarşı mümkün hərbi əməliyyat platsdarmı kimi, məhz "QRU"-nun nəzarəti altında olub. Orduxan Teymurxan kimilər tərəfindənsə,

"Söyüş maşını"nın kimlərə və nəyə nökrəçilik etməsi üzə çıxmaqda davam edir

hər min ərazilərdə agent qismində istifadə edilərək, ona müəyyən tapşırıqlar verilib. Bunun əvəzində isə, ona və onun kimi digərlərinə biznes qurmaq, ticarətlə məşğul olmaq imkanları yaradılıb. Beləliklə, həmin ərazilərdə O.Bəbirov "vətənpərvər" azərbaycanlı qismində Rusiyanın azərbaycanlı icmalarına yeridilərək, casusluğunu davam etdirib. Daha bir məqam bu şəxsin "vətənpərvər" olmasına baxmayaraq, doğulub boya-başa çatdığı Cəbrayılın, eləcə də, Qarabağ bölgəsinin düşməndən azad edilməsi istiqamətində fəaliyyət göstərməməsi faktıdır. Nə o, nə də qardaşlarının heç birinin torpaqlarımızın azadlığı uğrunda bir damla da olsa, iştirakları olmayıb. Halbuki bu gün sosial şəbəkələrdə ağzına gələni danışan Orduxan həyasızcasına özünü milli azadlıq hərəkatının üzvü kimi təqdim edir. Üstəlik, bu istiqamətdə mərhum Elçibəy faktorundan sui-istifadə edir.

Bu xain özü-özünü necə ifşa edir?

Ancaq zaman-zaman öz yalanlarını bilmədən ifşa edən Orduxan özünü təmizə çıxarmaqdan ötrü Qarabağ müharibəsində "oyunların oynanıldığını" iddia edərək, bu səbəbdən, savaşa qatılmadığını bildirir. Diqqət yetirək: O, gah yuxarıda qeyd edilən iddianı ortaya atır, gah da deyir ki, müharibədə iştirak etməsə də, həmin vaxtlar xaricdən maşınlar alıb, cəbhəyə göndərirdi (? - R.N.). Maraqlıdır, əgər o, Qarabağ müharibəsində "oyun oynanıldığını" bildirdisə, nəyə görə cəbhəyə maşınlar alıb göndərirdi? Yaxud həmin maşınların yük deyil, minik avtomobili olduğunu da dilə gətirən Orduxan niyə həmin maşınlar vasitəsilə top, ağır artilleriya mermiləri daşındığını yazıb? Məgər minik maşınlarında ağır hərbi texnikanın "snaryadlarını" daşımaq mümkün ola bilərdi? Söz yox ki, Orduxanın cılız iddiaları ele onun özü tərəfindən ifşa olunur.

"Kentavr" kod adı ilə "Pavel"dən tapşırıqlar alan casus

İndi gəlin O.Bəbirovun "Kentavr" kod adını necə aldığı barədə məlumatlara nəzər salaq. Mənbə bildirir ki, hələ 1989-cu ildə Orduxanın konfidensial əməkdaşlığa cəlb edilməsi prosesinin yekunlaşması səbəbindən, yeni hərbi xidmət dövründə onun özünü "QRU"-da casus kimi təsdiq edə bildiyindən, onunla davamlı əməkdaşlıq qərarı verilməmişdi. Misal üçün, hələ 1990-cı ildə Orduxanın sənədləri sorğu əsasında Cəbrayıl rayon hərbi komissarlığı tərəfindən keçmiş SSRİ Müdafiə Nazirliyine göndərilib. Mövcud məlumatlara görə, onu "Kentavr" kod adı ilə keçmiş sovet hərbi kəşfiyyatının agentura qrupuna daxil ediblər.

Daha maraqlı nüans onun "mərkəz"lə əlaqələndiricisi ilə bağlıdır. Belə ki, Orduxanın fəaliyyətini "Pavel" kimi təqdim edən şəxs tənzimləyir və o, tapşırıqlarını, bilavasitə "Pavel"dən alırdı.

Başqa bir məlumatda isə bildirilir ki, Orduxan Bəbirov Rusiyada kəşfiyyat orqanlarının verdiyi təlimatlardan və icazələrdən kənara çıxaraq, dəfələrlə dələduzluqlar edib, hətta rus qadınlarını aldadaraq, onların mülklərini mənimləyib.

Ancaq onun bu "fəaliyyəti" nəticədə, xidmət etdiyi rus kəşfiyyatını tənqə gətirib və o, sonradan Avropaya göndərilərək, məhz orada bənzər tapşırıqlarını alıb. Azərbaycandan və Türkiyədən olan ticarət adamlarının bizneslərinə müdaxilələrdən başlayaraq, digər bəlli əməllərinə qədər ortaya çıxacaq faktlar barədə isə növbəti yazılarımızda tanış ola bilərsiniz.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

28 sentyabr 2018-ci il

Siyasət ciddi məşğuliyyət və məsuliyyət tələb edir. Bu mənada, ölkəyə rəhbərlik edən başçı öz təmkinliyi, rasionallığı, siyasi uzaqgörənliyi və diplomatik qabiliyyəti ilə uğur qazana bilər.

Lakin bu gün Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın bütün dayaz mahiyyəti və naşsi siyasi davranışları ilə küçədə hay-küy salıb, işğalçılıq siyasəti aparması isə bir daha onun küçə "demokrati" olduğunu təsdiqləyir. O, hakimiyyətə yiyələnmək üçün küçələrdə hansı ritorikadan istifadə edirdisə, baş nazir kimi də eyni ritorikadan faydalanmağa çalışır.

BMT Baş Assambleyasında çıxışı zamanı Paşinyan Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibində ola bilməyəcəyini dilə gətirməsi, bir daha onu göstərir ki, bu küçə "lideri", bütövlükdə beynəlxalq hüququ, diplomatiyanın qanunlarını, BMT-nin Nizamnaməsini heçə saymağa çalışır. Bəs bu cür yarıtılmaz məntiqlə N.Paşinyan hansı üzlə "soyqırımı məntiqi"ndən bəhs edir?! Digər fakt isə, Paşinyan Azərbaycanda minlərlə erməninin yaşamasına baxmayaraq, bu cür yalanlar danışır və bunu Ermənistanında bir nəfər də olsun azərbaycanlının yaşamaması faktı ola-ola deyir. Bir də, görünür, Ermənistanın baş naziri İrəvan küçələri ilə BMT Baş Assambleyasının kürsüsünü qarışıq salıb, elə zənn edir ki, küçələrdə etdiyi səviyyəsiz və savadsız çıxışları ilə beynəlxalq ictimaiyyəti də aldada biləcək. Bütün bunlar isə, bir daha onu sübut edir ki, Paşinyan tam təcrid vəziyyətində olan Ermənistanın mövcud reallığını dəyişdirə bilmək gücündə ola bilməz.

Çünki Azərbaycan rəhbərliyinin müdrik, düşünlü və

Qarabağ bölgəsini və ətraf yeddi rayonunu işğal edən işğalçı ölkənin baş nazirin Ermənistan-Azərbaycan münafişesinin həlli ilə əlaqədar Azərbaycana qarşı əsassız ittihamlar irəli sürməsi Paşinyanın sələflərinin təcridçi və hərbi avantüra xarakterli addımlarını, ziddiyyətli və cəfəng fikirlərini davam etdirdiyinin və danışıqlar prosesinin iflic halda salınmasına xidmət etdiyini sübut edir.

Lakin bütün bunlara baxmayaraq, bütün beynəlxalq ictimaiyyətə çox yaxşı bellidir ki, münafişenin həllində ən başlıca maneə Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi işğalının davam etməsi və Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində mövcudluğudur. Ən gülünc hal isə, Paşinyan BMT-nin mənzil-qərgahında olduğu halda, münafişenin

Ermənistan təcrid vəziyyətindədir

Paşinyanın küçə liderliyi "siyasəti" bunu təsdiqləyir

mümkünsüzlüyünü sübut edə bilər. Paşinyanın bəyanatları daha

qeyri-ardıcıl, bir-biri ilə ziddiyyət təşkil edən, çoxu da diplomatik etikətdən kənar diletant bəyanatlardır. Xüsusi təkəbbürlə danışan bu insan, belə qənaət yaradır ki, o, danışıqların tərəfdarı deyil. Danışıqlar prosesində isə hər hansı nəticəyə gəlməyi mümkünsüz edən, Azərbaycan tərəfindən qəbul olunması məqbul hesab edilməyən şərtlər irəli sürür. Məsələn, onun işğal altındakı 7 rayonun qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nın konstitusiyasına əsasən, Dağlıq Qarabağa məxsus olması barədə səsləndirdiyi fikir, həmçinin, Dağlıq Qarabağın işğalını "Dağlıq Qarabağın özünün şanlı hərəkatı" adlandırması kimi sərəməlmələri, sözün əsl mənasında, kompromis və konstruktiv danışıqlar üçün heç bir yer qoymur".

Q.Hüseynli, onu da vurğulayıb ki, Paşinyanın açıqlamalarında beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərindən xəbərsiz olduğunu, danışıqlar prosesi barədə ciddi məlumatının hamısını ortaya qoyur: "Yaxud bunu qəsdən təhrif edirlər. Bu da, onu göstərir ki, populyar fonunda hakimiyyətə gəlmiş bu şəxslər küçə adamı və kütlə psixologiyasının daşıyıcılarıdır. Kütlə psixologiyasına uyğun olaraq, hərəkat etməyi də özlərinə hədəf seçiblər. Bu mənada, güman edirəm ki, bugünkü danışıqlarda ciddi nəticələr əldə etmək mümkün olmayacaq".

A.SƏMƏDOVA

müstəqil siyasi addımları nəticəsində, Ermənistan elə bir durumdadır ki, çıxış yolu görünür və işğalçı ölkə, nəinki hücum əməliyyatı aparmaq, heç mövcudluğunu belə qorumaq iqtidarında deyil.

BMT Baş Assambleyasından Paşinyana siyasi xəbərdarlıq

Dövlət çevrilişi yolu ilə hakimiyyətə gələn Paşinyan BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyasında çıxışı zamanı ölkənin inkişafı, dayanıqlı inkişaf məqsədlərinin milli səviyyədə həyata keçirilməsi, qonşu dövlətlərlə sülh şəraitində yaşamaqla bağlı heç bir fakt və ya rəqəm səsləndirilməməsi bir daha ölkənin artıq məhvə doğru getdiyini təsdiqləyir.

Ermənistanın BMT Nizamnaməsinin 2(4) maddəsini kobud şəkildə pozaraq, Dağlıq

həllinin siyasi-hüquqi əsasını təşkil edən BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin üzərindən qəsdən sükutla keçir. BMT Baş Assambleyasında çıxışı zamanı Paşinyan Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibində ola bilməyəcəyini dilə gətirib və bununla, o, BMT də daxil olmaqla, dünyanın ən mötəbər qurumlarının Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıması ilə bağlı qərar və qətnamələrinə aşkar hörmətsizliyi elə BMT-də edib.

Bir məqamı da vurğulamaq lazımdır ki, Paşinyan hakimiyyətə gəldiyi zaman bildirmişdi ki, Dağlıq Qarabağ konfliktinin həlli və Qarabağın statusu məsələsi Ermənistan üçün danışıqlar prosesində prioritet olacaq. Ancaq bu gün danışıqlar prosesini pozması, Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 7 rayonun gah "dqr konstitusiyasında" "DQR ərazisi" olması, gah da "DQR" in Ermənistanla birləşdirilməsi kimi sərəməlmələri ilə faktiki olaraq işğal siyasətini açıq-aşkar bəyan etməkdir. Bir də küçə "lider"dən bundan savayı nə gözləmək olar? Onun dediyi fikrə diqqət yetirmək kifayətdir: "Azərbaycan özünün dani-

şılara "hörmətsiz münasibətini" dəyişməli, problemin hərbi yolla həlli ideyasından tam olaraq imtina etməli və bundan əvvəlki razılaşmaların hamısını icra etməlidir (?). Bununla bərabər, Paşinyan daha bir həyasızlıq və abırsızlıq nümayiş etdirərək deyir ki, əgər kimlərsə "yeni erməni soyqırımı"nın baş vermesini arzu etmirsə, o zaman Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın tərkibində ola bilməz".

Qabil Hüseynli: "Qarabağ danışıqlarında Paşinyan kompromisə yer qoymur"

Politoloq Qabil Hüseynli Azərbaycan və Ermənistanın xarici işlər nazirləri Elmar Məmmədov və Zoqrab Mnatsakanyan arasında BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyası çərçivəsində bu gün Nyu-Yorkda keçiriləcək görüşlə bağlı bildirib ki, baş nazir Nikol Paşinyan uğursuz və əsassız bəyanatlar səsləndirib: "Bütün bunlar danışıqlar prosesində hansısa kompromisə gəlməyin

“Donald Tramp nəyəsə istinad edir”

Azər Badamov: “Münaqişənin həll etdirilməsi ABŞ-ın Cənubi Qafqazdakı mövqelərini möhkəmləndirə bilər”

- Azər müəllim, ABŞ prezidenti Donald Tramp bildirdi ki, yaxın aylarda Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı imkanlar açılacaq. ABŞ prezidenti “imkanlar açılacaq” deyəndə, nəyi nəzərdə tutur?

- ABŞ ATƏT-in yaratdığı Minsk Qrupunun həmsədrələrindən biridir. ABŞ bu qurum daxilində münaqişənin sülh yolu ilə həll edilməsi istiqamətində kifayət qədər iştirak edib və məlumatlıdır. Əgər bu ölkənin prezidenti belə bir fikir açıqlayırsa, demək olar ki, Donald Tramp nəyəsə istinad edir. Çünki münaqişə kifayət qədər uzun müddətdir ki, həll olunmur və vəziyyət mürəkkəb olaraq qalmaqdadır. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi artıq global xarakter daşıyır və dünyanı narahat edən münaqişələrin sırasındadır. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, bu münaqişənin həll olunmasında ABŞ-ın imkanları və təsir gücü kifayət qədər mövcuddur. Həm də Paşinyan da hakimiyyətə, məhz Qərbin dəstəyi ilə gəlmişdir. Bütün bunları nəzərə alaraq, demək olar ki, ABŞ istəmə münaqişənin həllində müəyyən pozitiv dəyişikliklər yarada bilər. Düşünürəm ki, ABŞ-ın təşəbbüsü və istəyi ilə münaqişə ədalətli həll olunarsa, Donald Tramp dünyada sülhün yaradılmasına verdiyi töhfələrinə görə, Nobel mükafatı ala bilər.

- ABŞ prezidentinin bu qətiyyətli mövqeyi münaqişənin həllinə ümidlər yarada bilərmi?

- Təbii ki, münaqişənin həllinə həmişə ümidlər var. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü dünya ölkələri tərəfindən qəbul olunmuşdur. BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycan

Müsaibimiz millət vəkili
Azər Badamovdur

torpaqlarının qeyd-şərtsiz işğaldan azad olunması üçün dörd qətnamə qəbul etmişdir. Başqa beynəlxalq təşkilatlar da bu münaqişəni Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmasının tərəfdarıdır. Torpaqlarımızın işğaldan azad ediləcəyinə və qaçqınlarımızın öz doğma torpaqlarına qayıdacağına həmişə ümidlərimiz var. Məhz reallığa söykənən ümidlərimiz olduğuna görə heç Ermənistanın özü də Dağlıq Qarabağı ayrı ölkə kimi tanımır və tanıya bilmir. ABŞ prezidentinin qətiyyətli mövqeyi danışıqlar yolu ilə münaqişəyə son qayma prosesini sürətləndirə bilər və ümidlərimiz daha da böyüyər.

- ABŞ-ın münaqişənin həllinə fəal müdaxiləsi Rusiya tərəfindən qısqanclıqla qarşılanmayacaq ki?

- ABŞ Cənubi Qafqaza da öz mövqelərinin möhkəmləndirilməsində maraqlıdır. Cənubi Qafqazın əsas aparıcı ölkəsi Azərbaycan olduğuna görə, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpasında iştirak etməsi və qətiyyətli mövqə sərgiləyərək münaqişənin həll etdirilməsi ABŞ-ın Cənubi Qafqazdakı mövqelərini möhkəmləndirə bilər. Təbii ki, ABŞ-ın Cənubi Qafqaza ayaq açması Rusiyanın ürəyincə olmaz və böyük qısqanclıq yarada bilər. Amma burada bir məsələni də qeyd etmək istəyirəm ki, ABŞ-ın münaqişənin həll edilməsində yaxından iştirakını görürsə, Rusiya dərhal hərəkətə keçər və özü ABŞ-ı qabaqlayaraq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpə etdirə bilər. Bizə isə maraqlısı torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi və qaçqınlarımızın öz doğma yurdlarına qayıtmalarıdır.

GÜLYANƏ

Rusiya-Ermənistan “parlaq” münasibətlərinin növbəti tablosu

Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Tiqran Balayanın Putinin yaxın zamanlarda Ermənistan səfəri ilə bağlı açıqlamasından sonra Rusiya dövlət başçısının köməkçisi Yuriy Uşakovun bunu təkzib etməsi görünür düşmən ölkədə narazılığa səbəb olub. SİA-nın xəbərinə görə, Rusiya prezidentinin nə bu ilin sonu, nə də gələcək ilin əvvəlində Ermənistan səfərinin nəzərdə tutulduğunu açıqlayan Uşakovun açıqlaması bir daha göstərdi ki, Rusiya-Ermənistan münasibətlərində böhran yaşanır.

Erməni mətbuatında yazılanlara diqqət etdikdə də, bu açıqlamanın Ermənistanı pərt etdiyini görmüş olarıq. Erməni saytlarının birində dərc olunan məqalədə bildirilir ki, Uşakov açıqlaması ilə Ermənistanın öz “növbəsini gözləsin” mesajını vermiş oldu. Uşakov bildirib ki, Putinlə Paşinyan arasında yaxın vaxtlarda görüş keçirilirdiyi üçün yenidən görüşün keçirilməsi müzakirə olunmur. Rusiya prezidentinin köməkçisinin açıqlamasını təhqir kimi qəbul edən Ermənistan tərəfi bunu Ermənistanın Rusiyanın siyasətindəki rolunun azaldılması kimi göstərməyə çalışır.

Yazıda bildirilir: “Belə olan halda, İrəvan Putinin Ermənistan rəsmi səfər edəcəyini necə təkid edə bilər. Uşakov açıq şəkildə bildirib ki, bugünkü Ermənistan-Rusiya münasibətləri tezliklə növbəti görüşün keçirilməsinə heç bir prioritet yaratmır. Bu, erməni-rus münasibətlərinin “parlaq” təsviridir. Çünki Putinin ətrafındakılar əmindirlər ki, Ermənistanın qaçaq yeri yoxdur, onlar səbrlə Putinin boş olan zamanında bir neçə saatlıq “qardaş” səfərini gözləyəcək. Rus imperializmin belə təzahürləri yeni deyil, lakin belə halda Moskvanı deyil, Ermənistan hakimiyyətini günahlandırmaq lazımdır. İnqilab olmasına baxmayaraq, Ermənistan bir vektorlu xarici siyasətini davam etdirir və verilən bəyanatlar bu siyasətin dəyişməyəcəyini göstərir”. Qeyd edək ki, Baş nazir Nikol Paşinyan Putinlə üç dəfə görüşsə də, bu görüşlərin heç biri rəsmi olmayıb.

Nailə Məhərrəmovə

Politoloq: “Paşinyan BMT-də özünü tapdalamış oldu”

“Paşinyan özü də etiraf edib ki, o beynəlxalq hüquq normaları, ümumiyyətlə, beynəlxalq siyasət nədir bilmir. Bu baxımdan, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan BMT Baş Assambleyasının 73-cü sessiyasında çıxışında beynəlxalq hüququ tapdalaması özünü tapdalaması deməkdir”.

Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında politoloq Mübariz Əhmədovlu deyib. Paşinyanın ələcsiz vəziyyətdə olduğunu deyən politoloq onun reytinginin kəskin şəkildə aşağı düşdüyünü dilə gətirib: “Bildiyiniz kimi, sonuncu mer seçkilərində onun namizədinin topladığı səs miqdarı 34,67 faizi idi. Seçkidə iştirak edənlərin 43 faizinin içərisindən 81 faiz səs toplaya bildi topladı. Paşinyan qarşıdan gələn parlament seçkilərinə getmək üçün şoular göstərməlidir. O bilir ki, BMT-də onu çıxışına onsuzda qulaq asan yoxdur və heç kim onu saya salıb, sözüne diqqət etmir”.

M.Əhmədovlu qeyd edib ki, Paşinyan hələ də öz dünyasından kənara çıxıb bilmir: “BMT Baş Assambleyasının Nyu-Yorkda keçirilən 73-cü sessiyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Elmar Məmmədov Paşinyandan öncə çıxış etdiyindən, bizim nümayəndə heyətimiz onun çıxışına cavab mətni yamaqla öz mövqeyini bildirmiş oldu. Orada nümayəndə heyətimizin atacağı yeganə addım bu ola bilərdi”. Danışıqlar prosesinin tənəzzüldə olduğunu dilə gətirən politoloq əlavə edib ki, Azərbaycan ordusu danışıqlar prosesinə dəstək verməlidir: “Əks halda, oktyabrda nəzərdə tutulan danışıqlarda heç bir dəyişikliyin olacağına inanmıram”.

Bakcell “Karyerada ilk addım” devizi altında keçirilən aktiv məşğulluq tədbirinə qoşuldu

Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Ən Sürətli Mobil İnternet Provayderi “Bakcell” sentyabrın 26-da “Odlar Yurdu” Universitetində “Karyerada ilk addım” devizi altında təşkil edilmiş aktiv məşğulluq tədbirinə qatılıb. Aktiv məşğulluq tədbirləri Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti tərəfindən Bakı şəhərində ali təhsil müəssisələrində tələbə və məzunların əmək bazarına uğurlu inteqrasiyası üçün mütəmadi olaraq keçirilir.

Məşğulluq tədbirində 50-dən çox işəgötürən müəssisə və təşkilat iştirak edib. Tədbir zamanı iştirakçılara Bakcell şirkətinin satış və marketing departamentlərində mövcud olan vakansiya və təcrübə imkanları təqdim olunub. Şirkətin nümayəndələri tələbə və məzunlarla müsahibələr keçirib. Tədbirdə quraşdırılmış Bakcell stendi iştirakçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Özünün genişmiqyaslı korporativ sosial fəaliyyətinə görə seçilən Bakcell şirkəti, Azərbaycan gənclərinin təhsili və peşəkar inkişafını diqqət mərkəzində saxlayır və gənclərin məşğulluğunun inkişaf etdirilməsinə böyük töhfə verir. Təkcə cari il ərzində şirkət ADA Universiteti, Qərbi Kaspi Universiteti, ADNSU və ADAU-nun keçirdiyi karyera sərgilərində iştirakla yanaşı özünün ənənəvi yay təcrübə proqramını elan edib və gənclərin karyera və təhsilə dəstək məqsədini daşıyan digər layihələri uğurla həyata keçirib. Bakcell şirkəti gənclərin təhsil almasına və karyera qurmasına dəstək göstərmək və beləliklə Azərbaycan gənclərinin parlaq gələcəyinə öz töhfəsini verməyə yönəlmiş uğurlu fəaliyyətini davam etdəcək.

“Nar” əmək yarmarkasında iştirak edib

“Nar” Odlar Yurdu Universitetində “Karyerada ilk addım” devizi altında keçirilən əmək yarmarkasında iştirak etdi. 50-dən çox şirkətin qatıldığı yarmarkada mobil operator məhsullarının inkişafı, kommersiya hasabatları, regional satış və digər vakant vəzifələrə sənəd qəbulu təşkil edib. Bundan əlavə, stend ziyarətçiləri “Nar”-ın yay təcrübə proqramlarında iştirak barədə məlumat əldə etdilər.

Sentyabrın 26-da keçirilmiş yarmarkada “Nar” stendinə maraqlı böyük olub. Gün ərzində 400-ə qədər adam stendi ziyarət edib. Yarmarka gənclərin əmək bazarına inteqrasiyası məqsədilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti tərəfindən təşkil edilib.

Xatırladaq edək ki, daha öncə ADA universitetində keçirilmiş tələbələr üçün əmək yarmarkasında “Nar” operatoru “Ən yaxşı işəgötürən şirkət” mükafatına layiq görülüb. Mobil operatorun həyata keçirdiyi layihələr haqqında daha ətraflı məlumatı nar.az internet sahifəsindən əldə etmək olar.

“Azerfon” şirkəti (“Nar” ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. “Nar” ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. “Nar” ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. “Nar” şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 7000-dən artıq baza stansiyası ilə 2,1 milyondan çox abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

İnsan haqları ideyasının ümumibəşəri dəyər mahiyyəti

İnsan hüquqları sahəsində qəbul edilmiş beynəlxalq sənədlərə nəzər salsaq, orada da azadlıq ideali barədə fikirlərin yer aldığı şahidi olarıq. 26 avqust 1789-cu ildə Fransada qəbul edilmiş "İnsan və vətəndaş hüquqları haqqında Avropa Konvensiyası"nın qəbulundan sonra onların beynəlxalq müqavilə və konvensiyalarda, pakt və protokollarında və s. sənədlərdə artıq təsbit edilmiş çərçivələrdən kənara çıxaraq və hər hansı istisnaya yol vermədən müdafiə edilməsinin zəruriliyini vurğulamağa başlamışlar.

Ə.Abbasov yazır: "Lakin son 15 ildə insan hüquqlarının təşəkkülündə dini və mədəni müxtəlifliyin oynadığı rol beynəlxalq birliyin buna münasibət bildirməsi ilə daha etibarlı təminat qazanmışdır. 1999-cu ildə BMT Baş Məclisi "İnsan hüquqları və mədəni müxtəliflik" adlı 54/160 nömrəli Qətnamə qəbul etmişdir. Həmin Qətnaməyə müvafiq olaraq, BMT-nin Baş katibi tərəfindən hazırlanmış hesabatda müxtəlif mədəniyyətlərə məxsus olan dövlətlərin insan hüquqlarına hörmət etmək prinsipinin təmin edilməsində həmrəyliyi göstərilərsə də, bir sıra dövlətlərdə dini və mədəni dəyər və elementlərin müxtəlifliyinin nəzərə alınması zərurəti də qeyd edilmişdir. İnsan hüquqları sahəsində əsas beynəlxalq müqavilələrin, o cümlədən, "İqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar haqqında beynəlxalq Pakt"ın, "Mülki və siyasi hüquqlar haqqında beynəlxalq Pakt"ın, "İrqi ayrışikliyin bütün formalarının ləğv edilməsi haqqında Konvensiya"nın və "Uşaq hüquqları haqqında Konvensiya"nın mədəni müxtəlifliyin qorunması üçün normativ çərçivə yaratdığı vurğulanmışdır.

İnsan hüquqlarının təmin olunmasına yönəldilən tədbirləri heç də bütün cəmiyyətlərdə eyni həcmdə və eyni formada həyata keçirmək mümkün deyildir. Bu zaman "yeni reallıqların", yəni fərqli cəmiyyətlərdə mövcud olan mədəni və dini müxtəlifliyin nəzərə alınması qaçılmazdır. İnsan hüquqlarının, demək olar ki, tam şəkildə qorunduğu və təmin edildiyi Qərbi Avropa dövlətlərində, məhz belə müxtəliflik gözlənilir. Bu dövlətlərin konstitusiyalarında və qanunvericiliklərində hər bir kəsin dini etiqad azadlığına hörmət edilməsinin təsbit olunması onların ərazilərində yaşayan və müxtəlif mədəniyyətlərə və dinlərə aid olan insanların da hüquqlarının (təbii ki, digər insanların hüquqlarına xələl gətirməyən) qorunmasını təmin edən mühüm amillərdəndir.

Deməli, müxtəliflik və plüralizm mədəniyyətin elə mövcudluq şərtidir ki, insan hüquqlarının reallaşdırılması da mütəqə nəzərə alınmalıdır. Bu mənada, ənənə və milli irs məsələləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir."

İnsan hüquqlarının çərçivəsi necə və hansı amillərlə müəyyən olunur? Onun sərhədləri haradan başlayır və harada bitir? Bu sualları cavablandırmaq üçün, ilk öncə, insanın mahiyyəti ilə bağlı müəyyən suallara aydınlıq gətirmək zəruridir. Təbii ki, biz insan hüquqları haqqında danışarkən, ilk növbədə, bu hüquqların aid olduğu insan problemini də nəzərdən keçirməliyik. XX əsrin ikinci yarısına qədər olan dövrdə hər bir insanın doğulduğu andan başlayaraq, hüquqlara malik olduğu iddia edilirdisə də, sonralar bu fikir müəyyən müsbət dəyişikliyə məruz qalmışdır. Belə ki, insan hüquqlarının inkişafı və bu sahədə ayrı-ayrı dövlətlərin hüquq təcrübəsi əsasında insanların, hətta ana bətnindən hüquqlara malik olması qəbul edilmişdir. Məsələn, ana bətnində olan uşağın yaşamaq hüququ səbəbindən, aborta icazə verilməməsi (müəyyən istisnalar nəzərə alınmaqla), ana bətnindəki uşağın fəaliyyət qabiliyyəti olmasa belə, varislik hüququ baxımından hüquq qabiliyyətli olması. Bu istiqamətdə insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində fəaliyyət göstərən ictimai təşkilatların söyləmələri xüsusi ilə qeyd etmək lazımdır.

Ə.Abbasov daha sonra yazır: "Fəlsəfi xarakterli "insan kimdir" sualının cavablandırılması ilə sıx bağlı olan insan hüquqları ilə insanolma vəziyyəti arasındakı əlaqə (birinin mövcud olması, o birinin isə bu mövcudluğu ifadə etməsi) ontoloji bir münasibətdir. İnsan olmaq, mahiyyət etibarilə, hüquqlara malik olmaqdır. Bu hüquq və azadlıqlar elə bir sosial-fəlsəfi kateqoriyalardır ki, insanın təbiətindən, yəni onun varlığından və özünüifadəsindən törəyir. Ona görə də, hər bir kəs öz hüquqlarını dərk etməli, bu hüquqlar haqqında müəyyən biliklərə malik olmalı, bu hüquqları həyata keçirmək üçün təcrübə və səriştə qazanmalıdır.

Hüquqlarının təmin olunmasını tələb etməyən, onların reallaşmasına çalışmayan insan öz ləyaqətinə, mənsubiyyətinə, məniyyətinə, əxlaqına yadlaşması, özgüləşməsi ilə qarşılaşır. İnsan özündən asılı olmayan səbəblərə görə, hüquqlarını reallaşdırma bilmədikdə, yaxud hüquqlarının məhdudlaşdırılmasına və nəticədə onları itirməsinə yol verdikdə, o, yaşamaq olduğu layiqli insan həyatından məhrum olunur. Bu, insanların şərəf və ləyaqətinə tam cavab verən və kamil bir həyatı ifadə edən, müəyyən qədər utopik çalarlar daşıyan insan hüquqları doktrinasıdır, insan hüquqlarının səciyyəvi cəhətlərindən biri, ondan ibarətdir ki, insan heç vaxt malik olduğu hüquqlarla kifayətlənmir, daim siyasi və hüquqi mübarizə yolu ilə yeni hüquqlar əldə etmək niyyətində olur. Göründüyü kimi, insan hüquqları daim dinamikada olan, müdafiəsi üçün hüquqi təminatın yaradılmasını tələb edən, hamı tərəfindən etirafa iddialı olan fenomenidir."

L.İsgəndərova cəmiyyət, insan və təbiət arasında qarşılıqlı münasibətlər haqqında yazır: "Cəmiyyət ilə təbiət arasındakı qarşılıqlı təsirin xarakteri, bir tərəfdən istehsal üsulu, digər tərəfdən isə, daxilində cəmiyyətin inkişaf etdiyi təmasda olduğu təbii mühitin xassələri ilə müəyyən olunur. Qarşılıqlı təsir prosesinin idarə edilməsi həm istehsalata təsir göstərməklə, məsələn, texnologiyanın dəyişdirilməsi yolu ilə, həm də təbiətə təsir etməklə, məsələn, canlı ehtiyatları yenidən yaratmaq prosesini qaydaya salmaq və idarə etmək metodu ilə həyata keçirilməlidir. Maraqlı cəhətlərdən biri bundan ibarətdir ki, müasir mütəxəssislər, nəinki insanın, həm də təbiətin hüquqları barəsində danışır. Fikrimizcə, belə mülahizəni, yəni təbiətin də hüquqlara malik olduğunu, məcazi mənada, söyləmək olar. Təbiətin özünəməxsus hüquqlara malik olması ilə bağlı müasir ekologiyada aşağıdakı üç fikir mövcuddur:

1) təbiət heç bir hüquqa malik deyil, onun heç bir daxili dəyəri yoxdur, təbiəti qoruyub-saxlamaq, yalnız ona görə lazımdır ki, o, in-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

sanın mövcudluğu üçün zəruri olan təbii mühiti özündə ehtiva edir. Bu kontekstdə təbiət kənar vəziyyətdə, insan isə mərkəzdədir;

2) təbiət müəyyən hüquqlara malikdir. Bu mülahizə təbiətə dair aşağıdakı prinsiplərə söykənən utilitaristlərə məxsusdur. Utilitarizmin nümayəndələrinin fikrincə, kainatda rifah maksimum, əzab-əziyyət isə, minimum miqdarda mövcuddur. Məhz bu nöqtəyi-nəzərdən heyvanları da əxlaqi və hüquqi dəyərlər (müəyyən hüquqlara malik olanlar) sferasına daxil etmək zərurəti meydana çıxmışdır;

3) humanist ənənələr müstəvisində mövcud olan prioritet qaydanın dəyişməsinə tələb edən "dərin ekologiya" tərəfdarlarının fikri (onların qurduğu düstur belədir: "insan, heyvan - bitki və mineralar". Onların təklif etdiyi qayda bundan ibarətdir: "biosfer (və ya Yer) - bütün canlılar - bəşəriyyət.

Təəccüb doğuran cəhət bundan ibarətdir ki, qeyd edilən sonuncu sistemdə insan xoşagəlməz ən mənfi element qismində təsəvvür olunur, çünki yalnız o, təbiəti məhv etməyə qadirdir və məhv edir. Başqa sözlə, bütün canlılar içərisində yalnız insan təbiətin düşməni hesab olunur. Fikrimizcə, son dərəcə ziddiyyətli mülahizədir. Danılmaz faktır ki, insan təbiətə və onun bəzi hadisələrinə təsir göstərmək qabiliyyətinə malikdir. Lakin bu, düşmənçiliklə deyil, ilk növbədə, təbiətin bir çox sirlərinə bələd olmaq, təbiətin yaratdıqlarından

maksimum dərəcədə yaralanmaq məqsədi ilə bağlıdır.

Elmi mülahizələrin təsdiqinə uyğun olaraq, insanın texniki fəaliyyəti (o cümlədən, texniki fəaliyyət hüquq və azadlığı) biosferin təşkil və mövcudolma prinsiplərini daşımaq deyil, əksinə, bu prinsiplər əsasında həmin mürəkkəb sistemi ətraflı öyrənmək və yenidən qurmaqdan ibarətdir. Məhz insan vahid dinamik sistem olan biosferin mövcudluq prinsiplərini tamamlamaq və buna görə də, onunla, bilavasitə qarşılıqlı təsirdə olmalıdır. Buna hər bir müasir insanın hüquq və azadlıqları, eləcə də, təbiətin qanunauyğunluqları qarşısında vəzifələri də imkan verir.

Deməli, cəmiyyət, təbiət və insan müştərək inkişafda bir-biri ilə həmrəy olmalıdır. İctimai həmrəylik cəmiyyət, təbiət və insanın zəifliyini aradan qaldırır, bu zaman cəmiyyət işləri ədalətlə idarə olunur, təbiətdə təbii canlanma baş verir və nəhayət, insan öz hüquq və azadlıqlarının realizəsində düşülmüş sərbəstliklə hərəkət edir. Belə həmrəylik nəticəsində, insanın təbiətə və ya cəmiyyətə münasibətdə davranışlarında müəyyən harmoniya yaranır, insan həm özünü, həm də ətraf mühitlə davranmağın necə olmalı olduğunu dərinlən dərk edir. Məhz belə münasib və əlverişli mühitdə insan öz hüquq və azadlıqlarının gerçəkəşməsində yüksək vətəndaşlıq mövqeyi nümayiş etdirir."

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Əsl zeytun yağı soyuducuda kərə yağı kimi bərkiiyir

Zeytunun əzilib sıxılması və qara su adlanan hissəsinin ayrılması nəticəsində yağ əmələ gəlir. Zeytun yağı tamamilə fiziki üsullarla istehsal olunur və burada heç bir kimyəvi vasitədən istifadə edilmir. Sızma üsulla əldə olunan, yeni rafinə edilməmiş zeytun yağının bir çox üstünlükləri var.

Yeməklərə və salatlara digər yağların çox tökülməsi orqanizmdə xolesterinin səviyyəsini yüksəldir. Bunun tərsi olaraq zeytun yağının istifadəsi yüksək xolesterini aşağı salır. Başqa yağların çoxluğu mədədə qıçırmaya səbəb olduğu halda zeytun yağı yüksək turşuluğu azaldır.

Zeytun yağının çox yedikcə öd və böyrəkdə olan daşlar tədricən əriyir. Başqa yağlardan fərqli olaraq zeytun yağı heç vaxt piylənmə və kökəlməyə səbəb olmur. Əsl zeytun yağı soyuducunun buxanasında kərə yağı kimi bərkiiyir.

Günəş şüaları altında bütün bədənini zeytun yağı ilə yağlayıb ən azı bir saat gözlədikdən sonra dəri yumşalır və elastikləşir.

Dırnaqlar tez-tez sındıqda, saç öz parlaqlığını və canlılığını itirdikdə, dəri isə elastiki olmayanda zeytun yağından çox istifadə etmək məsləhətdir. Bu zaman dəri parlaqlaşır və sellülit yaranmır.

Başqa yağları udanda boğazda az da olsa qıçıqlanma əmələ gəlir, zeytun yağı isə heç vaxt qıçıqlanmaya səbəb olmur. Laktasiya zamanı süd vəzində əmələ gələn çatlaqların qarşısını almaq üçün zeytun yağı əvəzolunmazdır. Bu yağ sümükləri bərkidir və əzələləri qıç olmaqdan qoruyur.

Çinar yarpağı və zanbaq yağı yanığ yaraları zamanı faydalıdır

Çinar ağacının yarpaqları bir çox tibbi problemlərin müalicəsində xeyri vasitə sayılır. Bu barədə AZƏRTAC-a Avropa Tibb Akademiyasının üzvü, fitoterapevt Elnur Rəhimov məlumat verib.

E.Rəhimov çinar ağacının yarpaqlarının hüceyrəyeniləyici xüsusiyyətə malik olduğunu və bu keyfiyyətinə görə ondan yanığ yaralarının müalicəsində istifadə edildiyini bildirib: "Çinar yarpaqları bel ağrılarına kömək edir. O, saç dərini yaxşılaşdırır, diş ağrılarının azalmasına müsbət təsir göstərir. Bu bitki diş eti müalicəsində də faydalı vasitədir". Həkim yanığlar zamanı daha bir faydalı bitkinin zanbaq olduğunu deyib: "Ondan çəkilmiş yağ xalq təbabətində yanığ yaralarının müalicəsində geniş istifadə edilir. Bitkinin həlimi və soğanağı da yarasağaldıcı keyfiyyətə malikdir. Zanbaq gülündən çəkilmiş nektarın zeytun yağında saxlanıldıqdan sonra yara və yanığlara çəkilməsi yaxşı səmərə verə bilər". Onun sözlərinə görə zanbaq yağından qulaq ağrıları zamanı da istifadə etmək olar. Yağı qulağa damızdırmaqla ağrıkəsici effekt əldə etmək mümkündür.

UEFA Ronaldonu cəzalandırdı

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsində "Valensiya" ilə matçda meydana qovulan "Yuventus"un futbolçusu Kriştiano Ronaldonun cəzası belli olub.UEFA-nın saytında yer alan xəbərə görə, birbaşa qırmızı vərəqə alan portuqaliyalı hücumçu 1 oyunluq cəzalandırılıb. Beləliklə, o, növbəti turda "Yanq Boyz"la görüşü buraxacaq. Ronaldo ÇL-də sabiq klubu "Mançester Yunayted"ə qarşı səfər görüşündə isə iştirak edə biləcək. Qeyd edək ki, "Valensiya" - "Yuventus" matçı qonaq komandanın 2:0 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb.

SƏS

Son səhifə

28 sentyabr

Avro-2024 Almaniyada keçiriləcək!

Sentyabrın 27-də Avropa Futbol Assosiasiyaları İttifaqının (UEFA) baş qərargahında 2024-cü ildə keçiriləcək futbol üzrə Avropa çempionatının ev sahibinin adı müəyyənləşib. UEFA prezidenti Aleksander Çeferin futbol üzrə Avropa çempionatına Almaniyanın ev sahiblik edəcəyini elan edib.

Qeyd edək ki, UEFA Avropa çempionatının ənənəvi keçirilmə formatına qayıdıb. Belə ki, təşkilatçı rolunda bir ölkə (yaxud iki qonşu ölkə) çıxış edəcək.

Təşkilat iri turnirlərin və Avropa kuboklarının keçirilməyi yeri seçməyi ənənəvi olaraq icraiyyə komitəsinə həvalə edir. FIFA isə belə qərarları konqresin müzakirəsinə çıxarır və səsvermədə dünya futbol cəmiyyətinin bütün nümayəndələrini iştirakı təmin olunur. 2024-cü ildə keçiriləcək Avropa çempionatına ev sahibliyi edəcək ölkənin seçilməsi proseduru 3 hissədən ibarət olub. Əvvəlcə iki namizədin təqdimatı baş tutub (növbə püşkatma vasitəsilə müəyyən olunub). Təqdimatın gedişində hər iki assosiasiyanın nümayəndəsi videoçarx nümayiş etdirib və 15 dəqiqə ərzində suallara cavablandırılıb. İkinci mərhələdə icraiyyə komitəsinin üzvləri Avropa Futbol İttifaqı administrasiyasının hər bir ərizə üçün hazırladığı qiymətləndirmə hesabatını alıb. Sonda səsvermə keçirilib.

Azərbaycan millisi dünya çempionatını beşinci pillədə başa vurub

Azərbaycan millisinin Bakıda keçirilən cüdo üzrə dünya çempionatının qarışıq komanda yarışlarını beşinci pillədə başa vurub. AZƏRTAC xəbər verir ki, bürünc medal uğrunda görüşdə millimiz Rusiya yığmasına 1:4 hesabı ilə məğlub olub.

"Dünya çempionatı ölkəmizdə keçirildiyi üçün məsuliyyətimiz böyükdür"

Çox istəyirdim ki, dünya çempionatının fərdi yarışlarında medal qazanın. Ancaq qismət olmadı. Qarışıq komanda yarışlarında birliyimizi göstərib, bürünc medala sahib ola bilərik. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Bakıda təşkil olunan cüdo üzrə dünya çempionatının qarışıq komanda yarışlarında bürünc medal uğrunda görüşə çıxacaq Azərbaycan millisinin üzvü Məmmədli Mehdiyev deyib.

Cüdoçumuz üçüncü yer uğrunda qarşılaşmada komandamızın bütün gücünü səfərbər edəcəyini vurğulayıb: "Yaxşı hazırlıq keçmişik. Son görüşdə qalib gələrək bürünc medal qazanmağa çalışacağıq. Dünya çempionatı ölkəmizdə keçirildiyi üçün məsuliyyətimiz böyükdür".

VAR sistemi Çempionlar Liqasında tətbiq olunacaq!

UEFA-nın bayrağı altında keçirilən yarışlarda videotəkrar (VAR) sistemi növbəti - 2019-2020 mövsümdən etibarən tətbiq olunacaq. Qurumun rəsmi saytında yer alan xəbərə görə, bu barədə UEFA İcraiyyə Komitəsinin bu gün Nyonda keçirilən iclasında qərar qəbul olunub. Qərara əsasən, 2019/20 mövsümü Çempionlar Liqasının pley-off mərhələsindən başlayaraq, VAR sistemindən istifadə olunacaq. Bundan başqa, gələn il İstanbulda keçiriləcək UEFA Superkubok oyununda da yeni texnologiya tətbiq olunacaq. Avropa Liqasında bu sistemə 2020/21 mövsümündən keçiləcək. Bundan başqa, AÇ-2020-nin final mərhələsində də VAR sistemi olacaq. UEFA Millətlər Liqasında isə videotəkrar 2021-ci ildən istifadə edilməyə başlayacaq.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**
Tiraj: 5500